

MODTAGET

- 1 FEB. 2012

Kl. 12:00 Niva

Ilisimatusarfik

Spindoktorer i Grønland

Og manglen på dem



Inunguaq Petrussen
Samfundsvidenskab
Politisk kommunikation
Maria Ackrén

1.2.2012

Indhold

1 Indledning	3
1.1 Motivation og relevans	3
1.2 Problemformulering	3
1.3 Afgrænsning	4
1.4 Empiri og metode	4
1.5 Teori	5
2 Spin og spindoktor - Definition	6
2.1 Særlig rådgiver eller spindoktor	6
2.2 Spin	7
2.3 Spindoktorer	7
2.4 Danske Særlige rådgivere	9
3 Teori - Medialisering	11
3.1 Medialiseringens fire faser	11
4 Selvstyret	14
4.1 Økonomi og regelsæt	14
4.2 Rådgivende aktører	15
5 Medierne i Grønland	17
5.1 Grønlandske mediers fokus på spindoktorer	17
5.1.1 Grønlands første "spindoktor"	18
5.1.2 Jeg savner en spindoktor	19
5.1.3 Jagten på spindoktorer i Grønland	20
5.2 Forhindringer i de grønlandske nyhedsmedier	21
5.2.1 "Mikrofonholderi"	21
5.2.2 Journalistuddannelsen	22
5.2.3 1½ avis	23

5.2.4 Årlig forhandling om bevilling til KNR.....	24
5.2.5 Boligforhold	24
5.2.6 Politiske kommentatorer.....	25
6 Det lille samfund.....	27
6.1 Debatkultur.....	27
7 Medialisering i Grønland.....	29
7.1 Analyse af medialiseringens faser i Grønland	29
8 Konklusion.....	33
Litteratur	35

1 Indledning

1.1 Motivation og relevans

Debatten om særlige rådgivere også kaldt spindoktorer eller ”mørkets fyrster” er til daglig et af de vigtige nyhedsemner i de danske medier. I radioavisen hørte jeg forleden oplæseren sige at de danske særlige rådgivere er tilsvarende de grønlandske ministersekretærer¹. Var det mig eller dem der har misforstået noget? Efter en hurtig søgning² om Grønlandske spindoktorer, finder man ikke engang en håndfuld artikler hvor journalister har brugt ordet spindoktor. Kan det mon betyde at de ikke findes i Grønland? Der kan være mange grunde og årsager til hvorfor man ikke taler om spindoktorer i Grønland, når de nærmest er uundværlige for ministre i andre lande.

Hvorfor det er relevant at undersøge dette emne, er fordi det netop ikke har været undersøgt før og der har heller ikke været fremtrædende diskussioner om emnet. I første øjekast på de artikler der er blevet skrevet om spindoktorer i Grønland er der uenighed om der er spindoktorer eller ej i Grønland. Nogle artikler inddrager spindoktor begrebet som om det er helt normalt i Grønland at have spindoktorer. I de andre artikler står der at der ikke er spindoktorer eller noget andet lignende. Kan man foretage en videnskabelig tilgang til emnet og behandle dette og få en konklusion på om de findes? Enhver kunne jo i princippet spørge politikerne og få et svar uden en videnskabelig tilgang. Det bliver først relevant hvis man spørger hvorfor eller hvorfor ikke. Hvis man skal føre dette spørgsmål videnskabeligt, skal man inddrage teorier og andre faktorer til at få et svar på brugen eller ikke brug af spindoktorer.

1.2 Problemformulering

Med denne motivation kommer spørgsmålet som skal besvares i denne opgave.

- Hvad er årsagerne til at spindoktorer ikke er så fremherskende i grønlandsk politik?

Formålet er at undersøge kort om fænomenet med spindoktorer også har nået Grønlands politiske arena og som opgavens problemstilling beskriver, hvilke mulige årsager der kan have spillet med, vedrørende brug eller ikke brug af spindoktorer. Hvis man ikke har deciderede spindoktorer ansat i Selvstyret, hvilke andre rådgivende aktører ville et medlem af Naalakkersuisut rådføre sig med i forhold til håndteringen af medierne? Hvad er mediernes rolle i forhold til problemstillingen?

¹ KNR Radioavisen d. 15. Dec. 2011

² Se litteraturlisten

I forhold til begrebet *fremherskende*, menes der både at der ikke er så meget debat omkring spindoktorer og at de ikke fremkommer i medierne så ofte i Grønland. Det er en iagttagelse som er tydelig, når man ser hvor stor mediebevågenhed omkring spindoktorer og særlige rådgiver, der er i Danmark. Begrebet er åbent for henholdsvis brug og ikke brug af spindoktorer.

1.3 Afgrænsning

Som indgangsvinkel i opgaven vides det ikke præcist om der er spindoktorer eller ej i grønlandsk politik. Det kræver ikke en videnskabelig proces for at finde ud af det. Derfor er det vigtigere at definere begreberne spin og spindoktorer (kapitel 2). Forskellige spin typer og manøvre er ikke relevante i denne sammenhæng. Der kan være mange mulige faktorer til at spindoktor fænomenet ikke er så fremherskende i Grønland. For at afgrænse det, er det primært medierne der skal fokuseres på og dens indflydelse i politisk kommunikation i kapitel 5. Udover medierne er det ”lille samfund” der kort skal præsenteres som en mulig årsag (kapitel 6).

1.4 Empiri og metode

Opgaven opstilles som en empirisk undersøgelse, hvor den teoretiske del ikke skal være den bærende del, men skal bruges som understøttelse.

Empirien er primært kvalitative interview af fire personer fra Naalakkersuisut samt fra mediernes side. To af interview personerne er Naalakkersuisut medlemmer, henholdsvis Naalakkersuisoq for Uddannelse og Forskning samt Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug. De to er valgt på baggrund af deres større mediebevågenhed, både af eget initiativ og den anden pga. sagsområdets omfang og det dilemma stillingen indebærer. Fra mediernes side har jeg valgt at interviewe KNR's direktør, som repræsentant af landets største mediehus. Jeg har også valgt at interviewe en politisk kommentator for også at høre argumenter fra en aktør, der formelt ikke har tilknytning til partier, men opererer gennem medierne.

De to Naalakkersuisut medlemmer blev spurgt om: (overskrifter)

- Om de har en spindoktor ansat hos dem
- Hvilke muligheder for rådgivning de har til rådighed
- Deres forhold til pressen
- Hvor meget medierne fylder i deres hverdag

Fra mediernes side (samt politisk kommentator) blev de spurgt om: (overskrifter)

- Politikere i Grønland har spindoktorer

- Grønlandske journalisters kompetencer og forhindringer
- Medierne i Grønland opfylder rollen som den 4. statsmagt
- Der er for få politiske kommentatorer.

Udover interviews er der empiri af artikler fra forskellige medier, for at give et billede på hvordan spin og spindoktorer er blevet skrevet om og nævnt i Grønlandsk politik. I øvrigt er der samlet bilag fra *Stærke medier*, samt den danske betænkning nr. 1443 om embedsmænd og særlige rådgivere.

1.5 Teori

Teorier omkring politisk kommunikation og spin handler typisk om selve kommunikationen mellem aktørerne og hvilke taktiske og strategiske manøvre spindoktorer udøver. Analysens intention er at forstå hvorfor og hvornår denne nødvendighed for en spindoktor opstår. Dermed forklare af hvilke årsager de ikke er så fremtrædende i Grønlandsk politik. Som problemstillingens udgangspunkt og den følgende afgrænsning, er medierne sat i fokus. For at kortlægge mediernes indflydelse ift.

Politisk kommunikation i det givne samfund, er medialiseringens teorien passende.

Jesper Strömbäcks teori om *medialiseringens fire faser* bruges, til at fastlægge hvilken fase Grønland er nået til og i hvilken grad. Det vil ifølge teorien vise, om grønlandske medier har indflydelse nok på den politiske arena, til at der bliver brug for spindoktorer. Teorien er baseret på:

- I hvilken grad medierne bruges som primær kilde til information
- I hvilken grad medierne er uafhængige
- I hvilken grad mediernes indhold styres af medielogik
- I hvilken grad politiske aktører styres af medielogik

De aspekter skal analyseres i forhold til samfundet, i hvilken grad de afspejler virkeligheden. Disse aspekter er sat op som fire faser. Ifølge teorien vil det i et samfunds medialiseringens tredje fase, blive nødvendigt for politiske aktører at skulle professionalisere kommunikationen med pressen. Teorien præsenteres i kapitel 3 og vil blive brugt i diskussionskapitlet (kapitel 7) om medialiseringen af politik i Grønland, efter alt empiri er blevet fremlagt i de foregående kapitler.

2 Spin og spindoktor - Definition

Det er på sin plads at starte med en kort beskrivelse af begreber som vil bruges under hele opgaven. Det er især vigtigt at komme med en definition på *spin* og de forskellige synonymmer for *spin*, da det er selve rygraden for opgavens indhold. Det er samtidig et begreb som er forholdsvis nyt (ordet blev for første gang brugt i New York Times 1984) og kan tolkes meget bredt, og den diskuteres livligt både for hvad ordet indebærer og i dagligdagens politiske debat. Selv ordet kan sjældent findes i computerens stavekontrol program. Det er derfor vigtigt at komme med et passende overblik over *spin* begrebet, ved at komme kort ind på den etymologiske baggrund og *spin* som strategisk kommunikation. Præcisering af *spindoktor* begrebet er relevant for opgaven og ikke mindst en definition af *spin* der passer til opgavens problemstilling.

2.1 Særlig rådgiver eller spindoktor

Man kan sige at alle politikere ”spinner”, i deres forsøg på at overbevise vælgerne og modparterne om at deres argumenter er de rigtige og at oppositionen ikke har noget at komme efter. Spin er et vidt begreb der bruges meget af medierne i andre lande, og selv i fagbøger defineres det forskelligt. Spin bruges langt for det meste i politisk kommunikation, men kan tolkes så bredt at selv alt menneskelig kommunikation kan opfattes som spin (Høybye, 2007). I dette sammenhæng skal vi se spin som profession af såkaldte spindoktorer. For at afgrænse det yderligere vil der ikke diskuteres spin-typer og hvorledes disse udføres. Det er vigtigt at fastslå at her er det en *særlig rådgiver*³ eller en spindoktor for en topminister der skal fokuseres på. Vi skal her bruge begrebet spindoktor og ikke særlig rådgiver, som de danske topministre har valgt at kalde deres spindoktorer. Det skyldes for det første at begrebet spindoktor er mere løst end den danske særlige rådgiver, der bruges som det officielle navn og er en stilling efter de danske regler. Derfor passer begrebet spindoktor mere til de grønlandske forhold. Det skyldes til dels også fordi ingen jobbeskrivelse eller stilling har betegnelsen ”særlig rådgiver” i departementerne⁴ i Selvstyret. Det kan f.eks. nævnes at flere departementer har embedsmænd, der går under stillingsbetegnelsen ”special konsulent” indenfor kommunikation. Så er det netop op til diskussion om det han laver passer ind til spindoktor definitionen.

³ Se under danske særlige rådgivere s. 9

⁴ Personalelister kan ses i www.nanoq.gl under departementer

2.2 Spin

For at tale om spindoktorer må man for det første forstå hvad spin er. Uden at komme for dybt ind på den etymologiske diskussion om ordets oprindelse eller de mangeartede betydninger af ordet spin, betyder det i bund og grund "skrue" eller "drejning". Den populære/pædagogiske og mere amerikaniseret måde at vise betydningen i forhold til selve ordet, er baseball eller bold metaforen (Nielsen & Koch, 2007). Det handler om en baseball der kastes og skrues på den måde, at man narrer ham der skal slå, og får bolden til at lande lige dér, hvor man vil have den. Det samme gælder spin i politik. Andrew Heywood kalder det for *the art of spin* (Heywood, 2007), altså kunsten at spinne. Han definerer det således at spin er: *The presentation of information so as to elicit a desired response, or being "economical with the truth"*. Heywood skriver ydermere at regeringer altid har på en eller anden måde, en upålidelig forhold til sandheden og at politikernes største ønske er at vinde og beholde magten. En anden definition som også minder om den ovenstående definition af Nielsen og Koch (2007) lyder således:

Spin vil sige, at nogle af de valg, en afsender træffer i sin offentlige kommunikation om et emne, er dikteret af en intention om at stemme modtagerne på en ønskelig måde i forhold til dette emne, snare end af en intention om at sige det, som er redeligt, dvs. det, som kommunikatoren oprigtigt anser for rigtigt og retvisende.

Intensionen af den aktør der udfører et spin manøvre, er svær at beskrive. Derfor er der også grund til at folk ser det som manipulation. Men som definitionen beskriver det, er spin et middel til at opnå et ønsket resultat. Det beskrives også em en kamp om versioner af virkeligheden (Rasmussen, 2007). Ifølge redelighedsprincippet (Foght Mikkelsen, 2002)⁵ må spin aldrig blive baseret på løgn. Det er en meget kortsigtet og farlig løsning.

Der bliver lagt vægt på at spin ikke skal blive et skældsord, eller som et begreb der bruges i stedet for strategisk kommunikation (Nielsen & Koch, 2007). Spin skal forstås som en decideret strategisk manøvre udført af den gældende aktør.

2.3 Spindoktorer

Særlige rådgivere, ministersekretærer, presserådgivere, partikonsulenter, mørkets fyrste, ministerens diskrete løjtnant⁶, sinistre hofsnoge, intrigemagere med for stor magt, er blot nogle af de få navne

⁵ Taget fra Nielsen & Koch, 2007

⁶ <http://www.dr.dk/P1/Dokumentarzone/Udsendelser/Radio+dokumentar/2003/01/22/000022.htm>

(Henriksen, 2011) for embedsmænd, der ofte har uddannelsesmæssig baggrund i politik og journalistik. De beskrives ofte som begavede og erfarne folk der ansættes af ministeren, til at tage sig af strategiske presserelaterede opgaver. De ansættes og går af med ministeren. De har som regel journalistisk baggrund og har før gået rundt mellem politikere i magtens korridorer. Når de så ansættes som særlige rådgivere, kender de allerede til hvad en journalist er interesseret i at vide og dermed ved hvordan man skal fodre dem med nyheder, der skal gavne ministeren, eller skade andre.

Spindoktorer er til dels medieskabte. Både begrebsmæssigt men også hvad angår deres stilling. Myten og anklagen om at være spindoktor, men også den reelle stilling som særlig rådgiver. I en medialiseret verden fyldt med nyhedsmedier og sultne journalister, har toppolitikere været nødsaget til at oprette stillinger der udelukkende består i at håndtere presserelaterede sager.⁷

Når spin eller spindoktorer bliver fremhævet i medierne, er det ofte fordi en særlig rådgiver for en minister er havnet i en situation, hvor vedkommende er blevet opdaget i at gøre ting der grænser op til det ulovlige. Nyhedsmedier vil somme tider portrættere spindoktorer som *mørkets fyrster* (Henriksen, 2011). Det sker når en spindoktor begynder at få en større opmærksomhed som følge af f.eks. lækager, skjulte optagelser af en spindoktor i aktion.

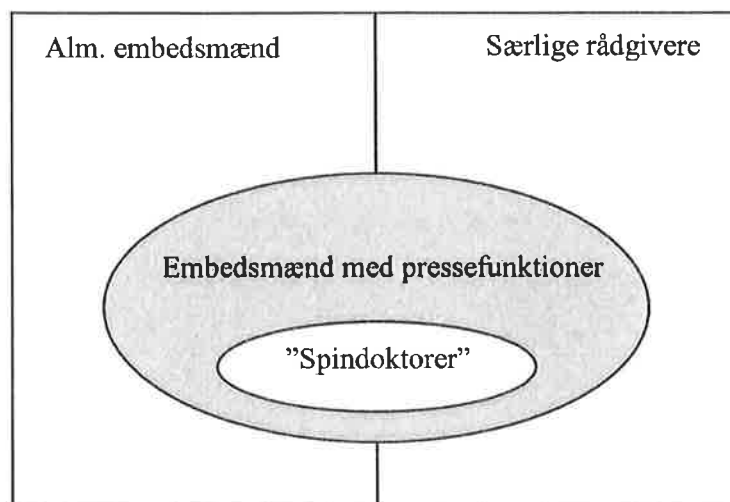
George W. Bush' daværende spindoktor har været beskyldt for egenhændigt at starte Irak krigen (Henriksen, 2011). Derfor kan der i mange tilfælde opstå mytedannelser omkring spindoktorer. Og med god grund. Spin er lettere at definere og der er adskillige manøvre og taktikker beskrevet i fagbøger. Derimod er spindoktorer noget mere uhåndterbart at gøre med. Det viser også at denne *stilling*⁸ stadigvæk er nyt hos folk, og er på grænsen til ikke at være acceptabel. I 2011 lavede Radius Kommunikation en undersøgelse om danskernes holdning til 17 forskellige faggruppers troværdighed. Folk blev bedt om at vurdere de forskellige fag i en skala fra 1-5, hvor 5 er meget troværdig. På bunden med det laveste tal var Spindoktorer med 2,1, og næstsidst lå politikere med 2,4 i skalaen, altså de fag med mindst troværdighed. De fag som menes at være mest troværdige var bl.a. Sygeplejersker samt Læger med 4,0 i skalaen (bilag 3).

Det er interessant at tale om "tonen" når man siger spindoktor. Det kan det være af den årsag, at selv om denne funktion er blevet en mere eller mindre integreret del af en medialiseret samfund, er det stadigvæk ikke fuldt legitimeret af medierne og befolkningen. Det kan man iagttage i mediernes brug af spindoktor begrebet, samt i forhold til det man kan se i troværdighedsundersøgelsen. Det

⁷ Se medialisering i kapitel 3

⁸ Se næste side

fremgår også tydeligt når man taler med folk i selvstyret. De tager afstand fra begrebet spindoktor. De understreger også tydeligt at de ikke har ansat folk med den stilling. Derfor kan det have en betydning i forhold til denne opgaves problemstilling.



Figur 1 (Betænkning 1443, s. 34)

Figur 1 illustrerer hvordan spindoktor funktionen hænger sammen med det almindelige embedsværk, særlige rådgivere og embedsmænd med pressefunktioner. Spindoktor begrebet skildres her som en funktion, i stedet for en stilling. Således kan alle der udfører spin manøvre fungerer som spindoktorer. Det giver et mere klart billede på definitionen af spindoktor, da det er mere abstrakt begreb der bruges i tide og utide og udefineret. Der er to forskellige spindoktorer der bør skelnes imellem. Når medierne bruger ordet spindoktor, hvor vedkommende i virkeligheden er en almindelig embedsmand der har tæt kontakt med politikerne og har ikke noget med funktionen som spindoktor. Den spindoktor vil vi kalde mediernes spindoktor eller myteficeret spindoktor. Den anden type spindoktor er den som er illustreret i figur 1.

2.4 Danske Særlige rådgivere

Siden 1996 har særlige rådgivere været brugt af ministre i Christiansborg. Den første til at have en særlig rådgiver er Poul Nyrup Rasmussen i 1998.⁹

⁹ Wikipedia, Spindoktor

Den nye regering med Helle Thorning Schmidt i spidsen, har som noget af det første som arbejdsopgave fastlagt nye rammer om særlige rådgivere. Man har nu fremsat nye regelsæt for det antal særlige rådgivere ministre må have og hvilken lønramme de bestemte ministre må aflønne deres rådgivere (Finansministeriet, Betænkning nr. 1443).

Polemikken om spindoktorer der skildres i de danske nyheder, er forårsaget af det gældende praksis for embedsmænd ansat under særlige vilkår. Kritikken lyder på at særlige rådgivere ikke behøver at videregive oplysninger om hvad de har foretaget. Andre embedsmænd opererer under almindelige vilkår for embedsmænd. Herunder gælder reglerne for gennemsigtighed og upartiskhed.

Betænkning om Embedsmænds rådgivning og bistand fra 2004 (Finansministeriet, Betænkning nr. 1443), sætter regler for hvordan de danske embedsmænd og særlige rådgivere for ministre skal fungere. De gældende regler for særlige rådgivere er på flere måder, frataget fra de almindelige vilkår for embedsmænd. Det gælder bl.a. deres forhold til ministeren. Stadigvæk fremgår de særlige rådgiveres funktioner og kompetencer uklart. Det står alligevel klart at de ikke ligesom de andre embedsmænd behøver at være partipolitisk neutrale.

En særlig rådgiver står uden for den almene hierarkiske opdeling i systemet. De har derfor heller ingen instruktionsbeføjelser. Hvilket vil sige at de ikke må befale og give andre embedsmænd til forskellige arbejdsopgaver. Ansættelsesvarigheden er også blevet reguleret således at en særlig rådgiver går af når der bliver udskrevet valg.

3 Teori - Medialisering

Indenfor den engelske begrebsdannelse og studier fremgår der både *mediation* og *mediatization*. Ifølge Strömbäck og Hjarvard bruges begge ord somme tider i flæng, der gør begreberne uklare. Selvom de to begreber ikke nævnes i de danske tekster, er det relevant at kunne skelne imellem dem, da de hver især fortæller om noget bestemt, som fremgår som en væsentlig del i den første fase i den følgende teori.

Mediation – I *mediated politics* er det medierne der er blevet den dominerende kilde til information mellem de styrende og de styrede (Strömbäck, 2008).

Mediatization – Fremkommer af *mediatized* og beskriver en proces, hvori f.eks. politiske aktører tilpasser sig medie logikken (Strömbäck, 2008). På dansk - medialisering. Det er primært dette der skal bruges, på nær den første fase (se medialiseringens fire faser i næste afsnit).

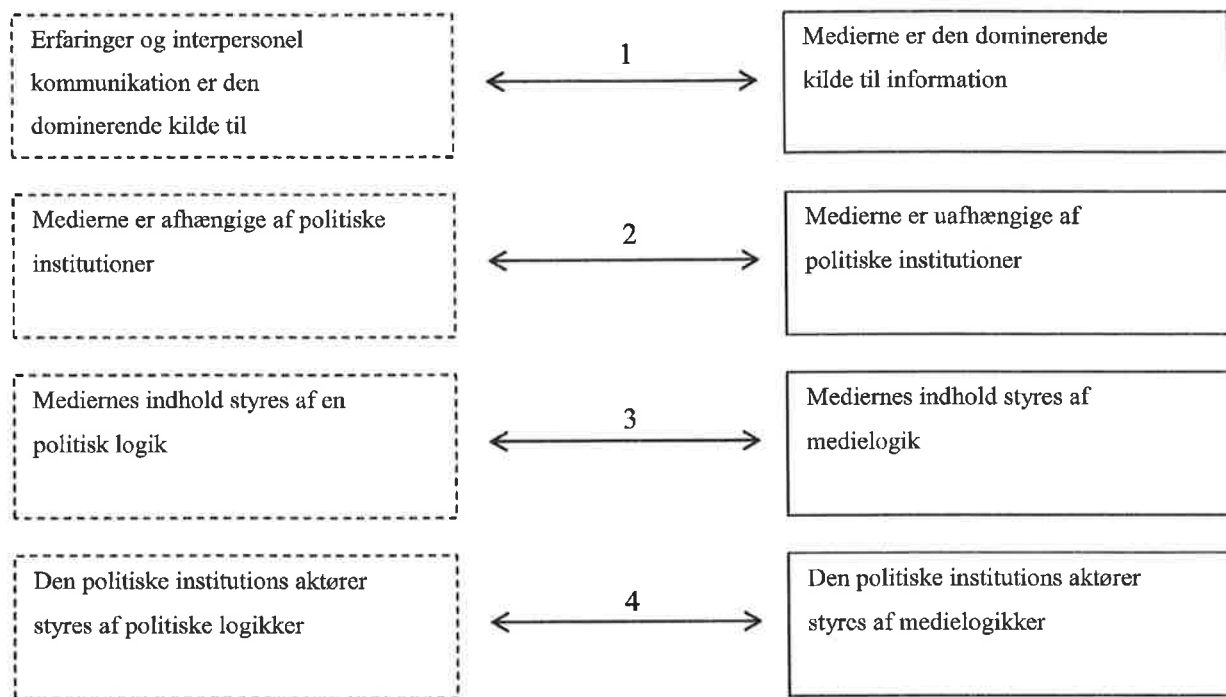
To andre vigtige begreber der også indgår i medialiseringens teorien er *medielogik* og politisk logik. Medielogik er den form for kommunikation som medierne bruger. Den form er hvordan informationen præsenteres, hvilke formater der bruges, stil, fokus og den perspektiv der bruges. Det er mediernes måde at fremstille ting på. Denne udvikles af mediernes kamp for at få folks opmærksomhed. Dette indebærer også fortællemåden og teknikker der bruges som: simplificering, polarisering, intensivering, personificering, visualisering, opstilling af stereotyper, opstilling af politik som et strategisk spil eller "horserace" (Strömbäck, 2008). Når politik styres af medielogikken, er det fordi politik er medialiseret og tilpasser sig mediernes præmisser.

Den politiske logik handler om den kollektive og den autoritative beslutningstagen og implementering. Det indebærer også fordeling af politisk magt ved valg, mens selve beslutningsdelen handler om fordeling af værdier. I den politiske logik er det *issues*, politiske normer og det politiske system der sætter dagsordenen (Strömbäck, 2008).

3.1 Medialiseringens fire faser

Hjarvard og andre før ham beskriver medialiseringens teorien, der handler om et samfund der gennemgår dimensioner der under udviklingen gennemgår tre institutionelle karakterer. Det er først i den seneste tid der er begyndt at danne diskussioner om den fjerde institutionelle karakter (Rasmussen, 2007). De følgende faser er beskrevet af Jesper Strömbäck i sin artikel Four Phases of Mediatization: An Analysis of the Mediatization of Politics (Strömbäck, 2008). Teorien behandler medialiseringen som en proces, der gør det muligt at kunne skelne imellem de fire faser. Figur 2

viser medialiseringens fire faser som en model, hvor pilene skal opveje om man befinder sig i den venstre side, hvor fasen endnu ikke er gældende, og den højre side der viser at man befinder sig i fasen. Befinder man sig i den højre side i fasen, går man ned i den næste fase og igen, analysere om den gældende samfund passer til den venstre eller den højre side. Overgangen mellem venstre og højre side, skal ses som i hvilken grad medialiseringen er gældende.



Figur 2. Fire dimensionel bestemmelse af politikens medialisering. Kilde: Strömbäck 2008

- *Første fase.* Den vigtigste kilde til information (mediation) mellem de styrede og magthaverne er medierne. Politiske kommunikatorer tvinges til at overveje brugen af medierne, for at påvirke og forme folks mening. Medierne er ikke uafhængige. Det er primært parti aviser. Folks mening er blevet påvirket af medierne. I denne fase bruges medielogik, men er ikke den dominerende.
- *Anden fase.* Medierne er blevet uafhængige. Men der er mere tale om gensidig afhængighed eller semi-uafhængighed. Politiske aktører og institutioner har i denne fase stadigvæk større magt men kan ikke styre medierne. Medie logikken har nu mere indflydelse for medierne

end den politiske logik. Medierne vil længere ikke videreføre informationer fra forskellige kilder betingelsesløst. Medierne kan nu selv bedømme hvilke nyheder de vil bringe ud.

- *Tredje fase.* Større uafhængighed. Politiske aktører og andre grupper må tilpasse sig medierne. Medielogikken er fremherskende i denne fase. Politiske aktører kan ikke længere regne med medierne til at føje dem. I forhold til *anden fase*, er det nu medierne der har taget overhånd. Politiske aktører der nu ikke kan kontrollere medierne, bliver nødt til at yderligere dygtiggøre sig i presse håndtering, også kaldet spin. Det gør at medierne er en integreret del af politikken. Medielogikken er nu så udbredt at det er accepteret. Journalisternes arbejdsmåde og politiske aktøres måde at bringe budskaber på er nu tilpasset den format medierne arbejder på. Virkeligheden bragt af medierne er nu vigtigere end den reelle virkelighed. Man har ikke overgivet sig helt til medielogikken. Ikke mere end højst nødvendigt. For mange er mediernes store indflydelse ikke helt legitimt endnu.
- *Fjerde fase.* Medierne spiller en central rolle i politik skabelse, og udførelse. Den politiske logik og medie logikken flyder sammen. Den tilstand hvor politikerer er i valgkamp og den tilstand politikerer forvalter flyder sammen (*permanent campaigning*). Politikerer må konstant tage stilling og reagerer i forhold til mediernes logik og nyhedsformidling

I *kapitel 7* behandles medialiseringen i forhold til Grønlands medie billede.

4 Selvstyret

Personaleoversigterne i departementerne viser at der ikke er stillingsbetegnelser som særlige rådgivere. Begge af de adspurgte medlemmer af Naalakkersuisut var enige om at midlerne ikke rækker til en højt lønnet spindoktor, men en anden ting var de også enige i. De ønsker begge en rådgiver der kan varetage de opgaver en spindoktor står for. Som det sidste som alle de interviewede også enige i var at der ikke er spindoktorer i Selvstyret, samt at det ikke er kutyme og almindelig praksis i Grønland at benytte sig af spindoktorer.

4.1 Økonomi og regelsæt

Ifølge overenskomsten gældende for akademikere (Grønlands Selvstyre, 2011), nævnes der ikke stillinger som f.eks. Særlige rådgivere. Hvis et medlem af Naalakkersuisut i Selvstyret kræver at ansætte en embedsmand, hvis funktion svarer til den danske særlig rådgiver, må man ansætte enten en ministersekretær eller en konsulent. Lønforskellen mellem den danske særlige rådgiver og den grønlandske ministersekretær eller konsulent er stor (bilag 1). Derfor er det ikke attraktivt for den jobsøgende, hvis et medlem af Naalakkersuisut gerne vil ansætte nogen der skal fungere som en særlig rådgiver.

Men indenfor selvstyrets regler for ansættelser er alt for stive og er svært at få ændret dem. Det er primært det der hindrer os i at have en spindoktor. Det koster selvfølgelig penge at finde folk med den slags kvalifikationer. Og de folk har som regel højt uddannet og de forventer at få løn der passer til deres kvalifikationer. De takker selvfølgelig nej når vi tilbyder dem en ministersekretær løn. Det var dem som jeg gerne ville have haft som spindoktorer. Forsøg efter forsøg fik vi endelig skubbet lønskalaen for en ministersekretær, over mod en konsulents lønniveau. Men til den dag i dag har jeg ikke haft held med at finde en god spindoktor, der er villig til at arbejde til den løn vi kan tilbyde. (Medlem af Naalakkersuisut)

Med reglerne for ansættelser og lønskala er det svært for Grønlandske toppolitikere at ansætte en embedsmand tilsvarende den danske særlige rådgiver. Selvom lønrammerne blev højere i fremtiden, giver de adspurgte medlemmer af Naalakkersuisut udtryk på at de har de få midler til rådighed. Dem skal de bruge på det administrative personale.

4.2 Rådgivende aktører

Interviewpersonerne blev spurgt om hvem de rådgiver sig med, når de ikke har en spindoktor der kan fortælle dem om de presserelaterede strategier. De adspurgte Naalakkersuisut medlemmer anså en spindoktor som en rådgiver der ikke kun lavede de presserelaterede opgaver, men også som en der skal rådgive dem om de partipolitiske strategier. Derfor var der et uklart skel mellem de to typer i deres svar. Det skyldes også selve spørgsmålene blev ikke præciseret, når de var blevet spurgt om det gældende emne. Begge adspurgte personer havde det tilfælles, at de har mange folk som rådgivere. Det var både ikke-politikere, partifæller, embedsmænd og andre folk i deres departement.

Hvad der ligner mest en spindoktor af funktion som definitionen beskriver det, er at en af de adspurgte har en ekstern partikonsulent, der sørger for presserelaterede sager. Den eksterne partikonsulent er ansat til at være til rådighed 24 timer i døgnet. De primære opgaver består af udarbejdelse af pressemeddelelser, samt mediestrategi. Vedkommende er journalistuddannet og skal sørge for at medierne får pressemeddelelserne trykt og rykker dem hvis det ikke går hurtigt nok. Partikonsulenten befinder sig i Danmark. Ifølge den adspurgte er det ikke en forhindring og kontakter gensides på telefon, sms og e-mail. Medlem af Naalakkersuisut mener at det til gavn at partikonsulenten befinder sig i Danmark i stedet for Grønland. Dermed møder han på arbejde 4 timer før dem der arbejder i Grønland og har allerede lavet en masse arbejde der var sendt til ham i forvejen, når de andre møder på arbejde.

Funktionen som spindoktor styrkes yderligere, da den adspurgte medlem af Naalakkersuisut beskriver en bestemt hændelse, hvor partikonsulenten har ageret som journalist til Nordisk Råds session, hvor han skulle dække alle ministrenes møder og bagefter sætte dem på youtube. Det er en handling tilsvarende en spindoktors manøvre om udvælgelse af sympatiserende journalister. Her var det ham selv der som journalist dækkede møderne. Vedkommende er ikke personlig rådgiver, men er tilgængelig for hele partiet. Den adspurgte forklarer også at partikonsulenten bruges af hele koalitionen. Til spørgsmålet om hvem de har mest kontakt med i løbet af dagen, svarede begge medlemmer af Naalakkersuisut at de har mest kontakt med deres Departementschef. Han bruges mest som sparringspartner og fagligt rådgiver. Det samme gælder i de danske ministerier (Finansministeriet, 2004. Betænkning nr. 1443 - Embedsmænds rådgivning og bistand).

En af de adspurgte siger at han har 4-5 stykker som han rådgiver sig med. Han understreger at de ikke er ansat i Selvstyret, men at de er ”meget, meget” dygtige og højtuddannede. Deres bidrag er

som sparringspartnere, og de kommer med ideer i forhold til deres fag. De hjælper medlem af Naalakkeersuisut med at tænke 15-20 år frem i tiden.

I begge tilfælde har de to adspurgte medlemmer af Naalakkersuisut, laver deres ministersekretærer kun de praktiske opgaver.

5 Medierne i Grønland

Dette kapitel om medier fylder forholdsvis meget i opgaven, da medierne spiller en stor rolle i undersøgelsen om spindoktorer. Kapitlet indeholder:

- Grønlandske medier som 4. statsmagt
- - samt fokus på spindoktorer
- Relevante artikler om spindoktorer
- Forhindringer i de grønlandske medier
- Politiske kommentatorer

Et demokratisk samfund som Grønland, kan ifølge Montesquieus magtfordelingslære deles i den lovgivende, udøvende og den dømmende magt. Henholdsvis den lovgivende magt hos Inatsisartut som parlament, den dømmende magt hos Naalakkersuisut som forvaltning og den dømmende magt hos den grønlandske og det danske retsvæsen. I et moderne samfund er spredning af informationer grundstenen for demokratiets beståen (Symes, 1998). Nyhedsmediernes funktion består i at give befolkningen, vælgerne det information om beslutninger der træffes, så det kan give grundlag for meningsdannelse og oplysning der kræves i en demokratisk proces. At nyhedsmediernes også beskrives som det 4. statsmagt, består også i at agere som vagthund overfor politikerne og systemet. Befolkningen har krav på at vide både de tiltag der gennemføres, men også at magthaverne ikke misbruger deres magt. Det kræver således også at nyhedsmediernes har den ytringsfrihed og pressefrihed der skal til for at formidle.

I Grønland er der to landsdækkende aviser, Sermitsiaq og AG (Atuagagdliutit), og landsdækkende public service TV og radio af KNR (Kalaallit Nunaata Radioa). Og siden internettet har fået stor benyttelse, er Sermitsiaq.AG og knr.gl blevet etablerede netaviser.

5.1 Grønlandske mediers fokus på spindoktorer

I de danske medier fokuseres der regelmæssigt om spindoktorer. Der er danske film og tv-serier der netop har spindoktorer som vigtige roller, både som ”mørkets fyrster” og som uundværlige personlige rådgivere for ministre. I nyhedsprogrammer diskuteres der også livligt om spin og spindoktorer, om det politiske spil. I nyhederne anklages ministre for skattesvindler og der diskuteres hvem der har opgivet informationerne. I DR programmer som ”Jersild & Spin” hvor tidligere spindoktorer som Henrik Qvortrup (Anders Fogh Rasmussens spindoktor 1998-2000) debatterer og kommenterer dagens politiske spil. Det er med til at skabe et billede hos danskerne

hvem disse spindoktorer er, både på godt og ondt. Overordnet set er der masser af debat og profilering af spindoktorer i medierne. Det er for det meste i tv-programmer som de fleste husstande i Grønland har adgang til, da KNR TV sender DR1 og DR2 programmer hver dag.

Som indledningen af opgaven beskriver det, er det sjældent at spin og spindoktorer fremhæves i Grønland. Både i den offentlige debat og i medierne. Artikel eksemplerne (bilag 6-11) viser nyhedsaviserne, Sermitsiaq og AG og fra netaviserne Sermitsiaq.ag og knr.gl, men også enkelte fra danske journalist hjemmesider som journalisten.dk og radionyt.com, har været inde på spin og spindoktorer i Grønland. Artiklerne er håndplukkede fra aviser og mest fra netaviser og der er ikke blevet foretaget en mere omfattende søgning om emnet end det der umiddelbart findes. Men stort set er alle relevante artikler fra netaviserne med som bilag. Kriterierne på søgningen af artikler var:

- Spin eller spindoktor skal indgå i artiklen
- Spin eller spindoktor skal indgå i overskriften
- Skal have relation til Grønland

Der er 6 artikler med som bilag, hvor alle har kriterierne om spin og spindoktorer. Ud af de 6 er der kun to af artiklerne der omhandler sagen om at have spindoktorer eller ej. Resten af artiklerne er både dem der bruger spin og spindoktorer på en udefinerbart måde, eller bare uden at vide hvad en spindoktor egentlig laver. Det handler snarere om for vidt brug af spindoktor begrebet, og får det til at lyde som om at alle embedsmænd der fungerer som rådgiver, enten for en minister eller for et parti er spindoktorer. Derfor er den spindoktor, mere en myteperson, end en embedsmand med den specifikke stilling som f.eks. den danske særlige rådgiver. I artikler hvor tonen er mere gættende og anklagende har følgende ting til fælles:

- Intet specifikt defineret udgangspunkt for hvad en spindoktor er
- Spindoktor som en myteficeret figur
- Anklager om spindoktorer for folk der har haft en stilling tæt på partier og ministre

5.1.1 Grønlands første "spindoktor"

Der er få personer i Grønland der har været udråbt som spindoktorer. Enkelte journalister har valgt at bruge begrebet om personer der ikke selv er politikere, men som arbejder tæt med partier og ministre som rådgivere. En af de personer der er blevet kaldt spindoktor, er også blevet kaldt for "radiolegende" senere. Det er Peter Frederik Rosing, der var Informationschef i den daværende Hjemmestyre, fra 1989-1994. I sagen om den dyre produktion af portræt bogen om Jonathan

Motzfeldt (bilag nr.8), som Peter Frederik Rosing var forfatter til, kaldte journalisterne ham for Jonathan Motzfeldts tidligere spindoktor. Men det var ikke første gang at nogen var blevet kaldt spindoktor.

Siumut partiets tidligere partisekretær Johannes Mathiassen er også i flere artikler blevet kaldt spindoktor (bilag nr.9). Det skete i 2005 hvor Johannes Mathiassen fik jobbet som redaktør i radioavisen i KNR, der senere blev trukket tilbage. Kritikken lød på: *at han kommer fra en betroet stilling i et af de politiske partier til et job, hvor det er vigtigt, at holde balancen*. Senere blev ansættelsen trukket tilbage, fremgik det i en anden artikel: *KNR oplyser, at baggrunden for beslutningen er nogle officielle udtalelser, som Johannes Mathiassen skulle have fremsat og som iflg. KNR's ledelse "ikke stemmer overens med at varetage stillingen som redaktør i nyhedsformidlingen på en god og ansvarlig måde"*. (bilag 11)

Hvilke udtalelser oplyses ikke. Journalisten har valgt at kalde Johannes Mathiassen spindoktor i begge artikler.

5.1.2 Jeg savner en spindoktor

Tre af artiklerne er taget fra danske journalist hjemmesider. Radionyt.com og journalisten.dk er ikke deciderede nyhedshjemmesider, men journalist portaler. Især radionyt.com har vist interesse for ting der sker i Grønland. Af de tre artikler er den ene af artiklerne mere af seriøst karakter end anklage. Det er artiklen fra journalisten.dk, hvor en journalist der har boet i Grønland og arbejdet som journalist, beskriver kommunikationen mellem journalister og politikere. "Jeg savner en spindoktor" (bilag 7) lyder overskriften, da han efterlyser en mere professionalisering af kommunikationen i ministerierne.

"Jeg troede aldrig jeg skulle sige det her, men af og til savner jeg faktisk at tale med en spindoktor. Jeg kan nogle gange gribe mig selv i at misunde mine danske kolleger fornøjelsen af at kunne ringe til en god sleben en af slagsen. En, der ved, at der skal handling til, uanset om historien er kritisk eller til virksomhedens/politikerens fordel. Et eksempel fra livet uden spindoktorer:..." (bilag 7)

Artiklen er interessant og relevant netop fordi journalisten umiddelbart ved mere om en spindoktors arbejde, end de andre journalister fra de indsamlede artikler. Det er også interessant fordi han har relateret og sammenlignet kommunikationen mellem journalister og politikere både i Danmark og i Grønland. Han forholder sig også kritisk på begge tilfælde. Han har lagt mærke forskellen mellem medialiseringsgraden i Danmark og den i Grønland.

5.1.3 Jagten på spindoktorer i Grønland

Den anden mere seriøse artikel om spindoktorer er skrevet i AG nr. 51, 21. december 2011 (bilag 6). Overskriften er ”Jagten på spindoktorer i Grønland”. Den er udløst af spindoktor debatten der rasede i Danmark på det tidspunkt.

Den følgende artikel kunne være den første af sin slags der griber sagen i kernen, og direkte foretager en rundspørge om landets politikere har en spindoktor eller lignende. Det er en journalistisk fremgangsmåde, som på sin bedste vis stræber efter at være så retvisende som muligt. Det gør journalisten bl.a. ved at give de adspurgte muligheden for at være anonyme, og spørge så mange som muligt.

- De adspurgte har mulighed for at være anonyme
- Samtlige ni medlemmer af Naalakkersuisut blev spurgt
- Oppositionens ledere blev spurgt
- Ministersekretærer blev spurgt
- Partirådgivere blev spurgt

At man giver de adspurgte om at være anonyme har nogle benyttet sig af. Og nogle få har helt undladt at svare. Det giver også et indtryk af hvordan journalister men også folk i almindelighed har det med spindoktorer. Her er det mere mørkets fyrste der blev spurgt om end en rådgiver der har rådgivnings og presserelaterede arbejdsopgaver. Årsagen er debatten på det tidspunkt er rettet mod de dårlige sager ministre har haft, hvor spindoktorerne har haft fingre med i spillet. Det kan have haft virkning på folks syn spindoktorer. Samtidig med at folk generelt opfatter spindoktorer som de mest utroværdige (bilag 2). Folk blev spurgt om følgende:

- Er spindoktorer eller rådgivning fra lignende ikke-politikere udbredt her i Grønland?
- For udbredt?
- Hvilke fordele og ulemper er der forbundet med den nuværende konstruktion?
- I hvilken retning bevæger brugen af spindoktorer sig hen?
- Og hvad er konsekvenserne af dette?

Journalisten har heller ikke forklaret de adspurgte om hvad en spindoktor er. Derfor er der stor variation på svarene omkring spindoktorer. Det første spørgsmål er meget bredt formuleret, da det strækker sig fra spindoktorer til alt andet rådgivning fra ikke-politikere. Derfor får man her ikke et entydigt svar fra de adspurgte, da hver især havde deres eget syn på hvad en spindoktor er.

Eftersom det var en artikel af en journalist, der fulgte nyhedskriteriet aktualitet, har han heller ikke skrevet en konklusion på sin rundspørge. Men artiklens udgangspunkt som var at finde ud af om der var spindoktorer i grønlandsk politik eller ej, blev besvaret af de adspurgte med det tilfælles, at ingen af dem havde spindoktorer eller har kendskab til nogen der har.

5.2 Forhindringer i de grønlandske nyhedsmedier

Gennem tiden har medierne til tider været kritiseret for ”mikrofonholderi”, og at journalist uddannelsen ikke er på et tilstrækkeligt niveau. I de seneste år har de to landsdækkende aviser været nødt til at fusionere med hinanden da portostøtten blev fjernet. Det har så resulteret i kritik og modstand, da man mener at et demokratisk land har brug for mindst to uafhængige aviser. Til sidst KNR og afhængigheden af de årlige bevillinger.

5.2.1 ”Mikrofonholderi”

”Mikrofonholderi” er blevet brugt som kritik når journalister behandler en sag ukritisk og bare lader den interviewede tale ud¹⁰. Det kan være pga. en journalistens personlige bias, ved enten bevidst eller ubevidst lader personer med samme holdninger tale ud, uden at stille kritiske spørgsmål. En anden grund kan være inkompetence, enten personligt eller uddannelsesmæssigt.

Er der mikrofonholderi i Grønland? Kritikken har været udtalt generelt om landets journalistiske niveau, eller i valgperioder, hvor enkelte partier eller tilhængere af det gældende parti, har kritiseret mediernes dækning. Jakob Janussen har i sin artikel *Demokratiets vilkår i Grønland* (Janussen, 2003) også nævnt mikrofonholderi på baggrund af kritikken og om landets uddannelsesmæssige niveau. Der bør ikke konkluderes ud fra artiklens udgangspunkt, da den er efterhånden er gammel. Medlem af Naalakkersuisut siger:

”Men der er for mange mikrofonholdere i KNR. Ikke? De har ingen filter. Når de skriver om en historie, ser de ikke efter om hvad der er rigtigt eller forkert.” (Medlem af Naalakkersuisut)

Sagen om de sultne hunde er et eksempel på en sag, hvor journalisten ikke havde forholdt sig kritisk over for anklageren. Medmindre dette også var et spin-manøvre fra politikerens side. Til gengæld blev det senere undersøgt nærmere af andre journalister og bekræftede at det var en journalistisk forbier (Sermitsiaq nr. 50, 16. december 2011).

¹⁰ http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Sprog/Fremmedord/mi-mo/mikrofonholder : mikrofonholder, (se mikrofon), nedsættende om interviewer, der ikke stiller kritiske spørgsmål.

Med for meget mikrofonholderi vil det være svært at stole på mediernes og vil skade demokratiet. Man kan ikke udelukke at der er ukritisk journalistik i landet. Men i hvilket omfang der er mikrofonholderi der er i Grønland er svært at vurdere. Men det er ikke nok til at kunne konkludere hvor meget det har indflydelse på opgavens problemstilling. Det giver dog bestemte politikere mere taletid og mere eller mindre mulighed for at styre journalisterne. Eller omvendt at oppositionen og dets tilhængere har frit ord uden kritik.

For ikke kun at tale om mikrofonholderi, er de to adspurgte Naalakkersuisut medlemmer begge enige om at journalisterne faglige niveau er lavt.

Jeg har en, hvad skal man sige, en evig kamp med pressen heroppe, fordi at de ved godt at jeg ikke synes at de er særlig dygtige. Og det lægger jeg ikke særlig skjul på. Jeg kan ikke forstå f.eks. når jeg har pressemøde og de stiller et spørgsmål og jeg kommer med et svar, hvor i svaret er der flere muligheder for at stille opfølgende spørgsmål, og så kommer der ikke noget. Så går de videre til næste spørgsmål, og så siger de: "Ja det var bare det spørgsmål vi ville stille". Det er sådan lidt med hvordan historien går ud på, hvad er det som er kernen i det her eller er der nogle nye spændende vinkler. Dem finder de aldrig. Så derfor er jeg sådan lidt træt af dem engang imellem. (Medlem af Naalakkersuisut)

Mikrofonholderi kan snarere være et symptom forårsaget af noget andet, f.eks. uddannelsesniveaueet.

Naalakkersuisut nedsatte i 2010 en mediearbejdsgruppe til at analysere befolkningens medievaner, samt give anbefalinger for hvilke rammer der skal til for at skabe stærke medier i Grønland. (Grønlands Selvstyre, Stærke medier, 2011)

5.2.2 Journalistuddannelsen

Jakob Janussen har i sin artikel (Janussen, 2003) skrevet at journalisterne er "ganske enkelt for dårligt uddannede...". Ifølge Jakob Janussen skyldes det at "... journalistuddannelsen – som så mange andre mindre uddannelser – udgør en meget lille enhed, som har svært ved at tiltrække og fastholde kvalificerede lærere."

Det samme skriver arbejdsgruppen i Stærke medier om journalist uddannelsens lille enhed og at det kræver en massiv indsats.

Det er et faktum, at journalistfaget kræver en massiv indsats, ikke mindst på efter- og videreuddannelsesområdet. (Grønlands Selvstyre, Stærke medier, 2011)

... men det er med den lille bemanning svært både at varetage bacheloruddannelsen og samtidig opgradere personalet, som loven foreskriver det. (Grønlands Selvstyre, Stærke medier, 2011)

Problemet som citatet beskriver ligger problemet i at ambitionsniveauet er stillet højt lovmæssigt, mens den lille stab ikke kan følge med.

Det er især efter- og videreuddannelsesområdet arbejdsgruppen fokuserer på. Ifølge Stærke medier samt Jakob Janussens artikel ligger problematikken i ”den lille enhed” af journalistuddannelsen. Fra 2000 til 2010 er 28 journalister blevet færdige med uddannelsen (Grønlands Selvstyre, Stærke medier, 2011). Dvs. i gennemsnit 2,8 eller 2-3 personer der bliver færdiguddannet hvert år. Der er 2 fastansatte lærere og en leder, samt et antal eksterne undervisere.

Jeg synes at uddannelsesniveauet er meget godt. Det er som det skal være. (...) Men de nye journalister der bliver færdige med deres uddannelse, de bliver bedre og bedre. Men efter hvad jeg kan se, har de redskaberne i orden. Det som jeg finder foruroligende er deres antal. De er alt for få. Når de er så få så bliver det faglige niveau også får lav. (...) Jeg har til tider været på journalist skolen for at undervise, men det er så kedeligt at undervise så få mennesker. De kender hinanden meget, og de ved hvad den anden vil sige i alle tilfælde.
(KNR Direktør)

Problemet i forhold til lavt uddannelses niveau, er at journalisterne vil få svært ved at varetage mediernes rolle som vagthund. Det giver mere spillerum til politiske aktører, hvis journalisterne ikke kan trænge dybt nok i politiske sager og forholde sig kritiske. Dermed har politiske aktører ikke behov for større strukturering i deres kommunikation til pressen. Dvs. er der ikke større behov for en enhed eller rådgivning, der specialiserer sig i strategisk kommunikation og hvordan de skal forholde sig til pressen.

5.2.3 1½ avis

Den generelle opfattelse af aviserne er at der bør mindst være to uafhængige landsdækkende aviser i et demokratisk samfund, af den årsag to aviser vil kunne vinkle forskelligt af den samme sag. Som følge af udviklingen ved f.eks. større brug af andre medier, som webaviser (Grønlands Selvstyre, Stærke medier, 2011), er salg af trykte aviser været faldende. Andre årsager som *Stærke medier* også nævner, er: Mindre annonceindtægter, høje omkostninger til produktion og distribution samt at portostøtten blev fjernet. Det har resulteret i at de to aviser måtte fusionere i 2010. Selv om antallet af de ansatte blev skåret fra 48 ansatte til 28 ansatte, har de dog bevaret to separate redaktioner.

Historisk set har udenlandske aviser været deciderede politiske partier, der skulle fremme opbakning til deres respektive partier. Siden er aviserne blevet uafhængige af politiske partier men stadigvæk repræsentere en politisk retning. Det lægger man ikke skjul på og skriver at ”denne avis støtter den politiske holdning.” Sermitsiaq skriver at avisen er uafhængig af politiske og økonomiske interesser, mens AG ikke skriver noget om avisen standpunkter.

I forhold til opgavens problemstilling er haltende aviser en bidragende faktor til mindre dybdegående journalistik, da antallet af journalister er skåret kraftigt ned i aviserne. Det medfører at de journalister der er, må overtage de beskårede journalisters arbejde, samt skære ned for nyhedsstof. De har tilmed mindre tid til sager der kræver mere tid og større indsats. Derfor formindskes behovet for større presserelateret indsats fra Naalakkersuisuts side.

5.2.4 Årlig forhandling om bevilling til KNR

Som landsdækkende public service station modtager KNR årlige bevillinger bestemt af finansloven. Ifølge *Stærke medier* er bevillingssystemet et problem. Det skyldes at kravene til KNR bliver højere og højere, eftersom flere udenlandske medier er blevet mulige at se. Derfor stiger forventningerne til kvaliteten af KNR's produktioner. Og ifølge *Stærke medier* er det svært at efterleve disse forventninger, da mandskabet er begrænset og midlerne er små. Det medfører stress og hårdt psykisk arbejdsmiljø i organisationen (Grønlands Selvstyre, *Stærke medier*, 2011).

Sommetider kører de sager i længere tid. Nogle gange får de gode resultater. (...) Men i de fleste dage har de ikke tid til den slags undersøgelser. (KNR Direktør)

Det samme gælder i nyhedsredaktionerne. Journalister har ikke så meget tid til dybdegående journalistik. Dette kan være én af årsagerne til problemstillingen i opgaven. I *Stærke medier* viser man tal der viser forskellen mellem DR og KNR i forhold til hvor mange penge der bruges i gennemsnit pr. medarbejder. Mens DR og andre nordiske lande har 900.000kr til rådighed pr. ansat, har KNR 500.000kr pr. ansat til at producere for (Grønlands Selvstyre, *Stærke medier*, 2011). Det styrker også påstanden om at mandskabet i KNR er begrænset og at midlerne er små.

5.2.5 Boligforhold

Direktøren i KNR pointerer under interviewet at et andet problem er dukket frem, når de skal til at ansætte folk. Det er således at KNR skal ansøge om vakant boliger når de skal rekruttere folk.

Nogle gange får vi afslag, og nogle gange godkendes vores ansøgning. Men problemet bliver bare at det bliver dem (selvstyrets udvalg) der bestemmer hvem vi må ansætte. (KNR Direktør)

Det er ifølge Direktøren noget der indskrænker KNR's frihed til at ansætte folk.

5.2.6 Politiske kommentatorer

I de danske nyhedsmedier fylder politiske kommentatorer ganske meget. Både på tv, radio, internet, blogs og aviserne. I stort set alle nyhedsmedier. De yder ekspert vurderinger af alle aspekter af det politiske liv. Mens politiske kommentatorer fylder meget i de danske medier, er det tværtimod en sjældenhed at de dukker op i de Grønlandske medier. En diskussion og en analyse af politiske kommentatorer kunne let blive lang og omfattende. I stedet skal det gennemgås kortfattet og se på kritik punkter om politiske kommentatorer i Grønland, og på hvilket punkt det kan påvirke opgavens problemstilling.

En politisk kommentator kan have flere funktioner. Eksperten med viden som medierne ikke besidder, insideren der kommer tæt på politikerne, den neutrale kommentator der ikke er en del af pressen og politikerne. Men rollen som politisk kommentator indebære i at komme med vurderinger og udtalelser der skal gøre det lettere for folk, lytterne at forstå den komplekse politiske verden (Bengtsson).

Som grønlandsk politiker har jeg tit ønsket, at Grønland kunne være udstyret med nogle dybdeborende og seriøse kommentatorer. De få, der forsøger, snubler over egne politiske sym- og/eller antipatier, mens andre udviser en så stor grad af forsigtighed, at deres eventuelle budskaber sjældent kommer op til overfladen. Resultatet er, at politikere og journalister slipper utroligt nemt over deres hjemmestrikkede analyser af forskellige politiske handlinger eller mangel på samme. (bilag 10)

Politiske kommentatorer i medierne er også et fænomen, der ligesom spindoktorer bliver mere og mere fremtrædende i de udenlandske medier. Mens danske politikere er trætte af politiske kommentatorer, efterlyser Lars-Emil Johansen flere seriøse kommentatorer i Grønland. I alle interview og artikler, er der enighed om at der få politiske kommentatorer i Grønland. Der er flere årsager som kan have medvirket til at der er få af dem. Følgende blev nævnt i artikler og i interview:

- Folk bliver i længden trætte af de samme folk der kommentere. *Det er jo også sådan at folk tænker: "Er det nu ham igen"?(KNR Direktør)*. I de danske medier dukker de kendte ansigter op gang på gang. Forskellen er at nogle kommentatorer lever af det i Danmark (Politisk kommentator).
- Der er uenighed om hvem der skal sørge for, at man får kommentatorer op til medierne. Medierne forventer at de kompetente, som f.eks. folk fra universitetet kommer og tilbyder deres ekspertise (KNR Direktør).
- I et lille samfund som Grønland har man ikke lyst til at gå rundt og dømme folk. (Politisk kommentator). Det resultere i at man bliver for forsigtig, for ikke at såre folk man alligevel skal se næste dag. Hvis man alligevel kaster sig ud med en ærlig udtalelse, så kommer folk til en og skælder ud (Politisk kommentator). (se kapitel 6 om det lille samfund)

Et demokratisk samfund kræver ikke politiske kommentatorer. Men et samfund der er medialiseret på de højere faser, er nået til det punkt hvor medier (som kommentatoren opererer under) er i høj grad med til at sætte den politiske dagsorden, og politikerne er nødt til at tilpasse sig de sager der bliver bragt gennem medierne. I forhold til opgavens problemstilling kan politiske kommentatorer have en vis rolle. Dette kan begrundes med udenlandske forhold, hvor det er de politiske kommentatorer der analyserer politikernes handlinger. Både det politiske indhold, også det strategiske. Kommentatoren kan give et billede på hvordan regeringen udfører beslutninger, samt hvordan det fremføres. Kommentatoren kan pege på spin manøvre hvis dette er tilfældet.

6 Det lille samfund

Udsagnet der dukker op gang på gang er: "... Fordi vi lever i et lille samfund". Kan et lille samfund være en væsentlig faktor i forhold til denne opgaves problemstilling? Det er relevant komme lidt ind på lille samfund faktoren, da det er et svar som de adspurgte gav i flere tilfælde. Det er også relevant at komme ind på det fordi medierne ikke kan være de eneste "skyldige" at spindoktorer ikke er fremherskende i Grønlandsk politik.

Lars Chemnitz sagde kort før hjemmestyrets indførsel at: "Den grønlandske befolkning er for lille til at have et parti system. Det ville splitte familier og venner". Den unge demokratiske institution i Grønland er lidt over 30 år undervejs.

"... altså, helt åbenbart er samfundet så lille at f.eks. i Danmark hvor man skal håndtere et hav af journalister fra alle mulige medier. Der er måske ikke så mange som der har været, men der er måske ti, måske 15 journalister fra forskellige medier. Det er totalt uoverkommeligt at skulle håndtere det selv." (Politisk kommentator)

Det nemmeste man kunne komme i tanke om er: Lille samfund -> Få journalister -> Ingen behov for specialisering i politisk kommunikation.

"Det er igen problemet med det lille samfund. Det er jo at der også er grænser for, men måske også sådan en grønlandsk mentalitet. Sådan lidt, øh... pæne og høflige over for hinanden. Men man skal også være sammen, dagen efter. Og man møder hinanden. Derfor er man nok også lidt mere tilbageholdene med den direkte kritik." (Politisk kommentator)

Ifølge citatet er det også åbenlyst når bor i et lille samfund, så ser man og møder hinanden ofte. Lille samfund -> Få gemmesteder. Lille samfund er stigmatiserende som f.eks. en tidligere partikonsulent der får afslag til at få en stilling.

I forhold til problemstillingen om hvilke årsager der kunne være til at spindoktorer ikke er så fremherskende, kan det til dels sættes op således at den lille befolkning kun har plads til små enheder. Det er små enheder som en lille enhed af en journalist uddannelse, medlem af Naalakkersuisoq med en lille stab og små midler.

6.1 Debatkultur

Debat kulturen i Grønland har været kritiseret for at være lav. I stedet er der mange kultur baserede programmer i KNR som, Inngerut, Saqqaarpaa og Akisunneq. Det tyder på at KNR satser mere på

de kulturelle programmer og indslag end debat og diskussionsbaserede programmer. Det giver et billede på at kultur står højt på de samfundsmæssige prioriteringer.

KNR har i de seneste år etableret flere debat baserede programmer der vedrører samfund og kultur. Til tider er der også politiske emner. Det er programmer som Pulaarfik, Qapuk og Tamassa. At debat kulturen i Grønland ikke er så udviklet, er det ikke årsagsmæssigt begrundet af følgende eksempler, men det giver et fingerpeg på at i KNR's udsendelser som Alcoa debatten der varer 30 minutter, med mange aktører og for mange emner i debatten. Et andet eksempel er de daglige Tamassa udsendelser. I emner som har skabt eller som skaber debat, kan man iagttage at de søger modstridende parter for at høre sagen fra begge sider. Men det kritisable i det er at parterne får frit ord, uden indgriben fra værten og der går flere minutter før modparten får lov til at svare for sig. Dermed er debatten af lav kvalitet. Modsat kan man sige at disse debatter er begyndt at dukke op i de senere år, og at det er en begyndelse.

Er der ingen debatkultur i samfundet, kan det i værste tilfælde foregå sådan kan man ikke reflektere over for magthaverne. Der vil ikke være analyse og kritisk tænkning i forhold til magthaver. Så vidt kan det ikke sættes op i realiteten. Men det skel, mod et samfund med masser af debatkultur vil have en befolkning, der har større magt og politikerne vil komme til at stå til ansvar for de beslutninger der træffes, samt at de ikke ville kunne skjule mulige ulovligheder, når samfundet hele tiden kræver gennemsigtighed fra magthaverne. Med medierne som middel og arena.

7 Medialisering i Grønland

I kapitel 3 introduceres teorien om medialiseringen. I dette kapitel skal teorien bruges – først en diskussion af validiteten af teorien i Grønlandsk kontekst, derefter en analyse af medialiseringens fase i Grønland, ved brug af det indsamlede empiri fra de foregående kapitler. I forhold til opgavens problemstilling om hvilke årsager der er medvirkende, til at spindoktorer ikke er så fremherskende i Grønland, kan medialiseringens teori give et billede på hvorledes mediernes indflydelse er gældende.

Den generelle kritik af medialiseringens fire dimensioner er også beskrevet af Strömbäck at den passer til vestligt demokratiske lande. Samtidig understreger Strömbäck at nationalt politiske systemer som Danmark, ikke kan placeres entydigt i de fire akser (Strömbäck, 2008). Det begrundes med at forskellige begivenheder kan placeres i forskellige konfigurationer i de fire akser. Hvis man skal bruge medialiseringens fire faser i Grønlandsk kontekst, er der ting der først bør overvejes. For det første er teorien udviklet af vestligt demokratiske lande, der hver især har udviklet deres demokrati og medier langt før det grønlandske. Tidsmæssigt er der stor forskel mellem den tankegang der definerede den tidsalder for hver dimension og den tid hvor medialiseringen udvikles. For det andet er Grønland i forhold til mange andre lande et meget mindre samfund. Det lille samfund som det beskrives i kapitel 6. I et lille samfund foregår udviklingen anderledes og har flere dimensioner der bremser udviklingen som små enheder og små midler. Argumentet for at kunne bruge medialiseringens fire faser er at den beskrevet noget generelt og bredt, så den kan bruges og tilpasses den givne samfund.

7.1 Analyse af medialiseringens faser i Grønland

I medialiseringens *første fase* er medierne blevet den dominerende kilde til information. I Grønland er medierne for længst blevet den primære kilde til information, politik er blevet medialiseret (mediated). Det er en fase som tilhører mediernes oprindelse.

I den *anden fase* opnår medierne en vis uafhængighed fra politiske parter. De grønlandske medier besidder også den uafhængighed. Der er også tale om gensidig afhængighed mellem politiske aktører og medierne i denne fase. Politiske aktører bruger medierne til at bringe deres politik og budskaber ud, mens medierne har brug for stof at skrive om i forhold til politik. Medierne i Grønland har også brug for midler og ressourcer til at kunne operere. KNR som public service station modtager driftsbevilling som er bestemt af finansloven, fjernelse af porto/distributions

støtten har svækket de to landsdækkende aviser. KNR er også afhængige af Selvstyrets boliger, hvor KNR skal ansøge om boliger til deres ansatte. Økonomisk set er KNR i stor grad afhængig af finansloven. Men KNR har gennem *Stærke Medier* udtrykt ønsket om mere frihed og uafhængighed, og ønsker om at kunne blive til et Erhvervsdrivende fond. Dvs. med bevillinger der forhandles med 4-5 års mellemrum.

Medierne i Grønland har pressefrihed beskyttet af loven. Men har brug for økonomisk støtte fra Selvstyret for at overleve. Derfor passer det også med: *”political actors and institutions might still have the upper hand but cannot control the media”*, selvom den tidligere regering til tider bliver kritiseret for at have hånd om medierne (fra interview af medlem af Naalakkersuisut), er der ingen konkrete eksempler der kan bruges for at bevise udsagnet.

I den *trede fase* af medialiseringen har medierne endnu større uafhængighed og politiske aktører må tilpasse sig mediernes dagsorden i højere grad. I denne fase er det medierne der har taget overhånd. Da politikerne ikke længere kan styre medierne der arbejder ud fra egen medielogik, må de dygtiggøre sig i pressteknik og professionalisere kommunikationen. Der bliver behov for *spindoktorer*. Virkeligheden bragt af medierne bliver mere vigtigt end den reelle virkelighed¹¹.

Set i forhold til Grønland er der en række ting der modsiger den tredje fase. Grønlandske medier er ikke økonomisk uafhængige. Aviserne drives uafhængigt, men lider under fusionen og med få journalister, er der grænser for hvor dybdegående de kan operere. Det handler mest om at samle nyhedsstof nok med den bemandede besidder. Det gælder i alle medier. De adspurgte sætter udtryk for at det enten er politikerne der selv kommer og levere nyhedsstof, eller at der simpelthen ikke er ressourcer nok til at medierne kan komme dybere ind i sager. Som det ser ud nu, ifølge de adspurgte anstrenger politikerne sig ikke for at komme frem i medierne. Der kan gå dage før selv toppolitikere bliver kontaktet af journalister. Den ene af de adspurgte siger sågar, at vedkommende styrer hvornår og hvor tit pressen kan komme, så budskaberne bliver bragt ud. Men man kan sige at politikerne følger meget med i medierne, for at se hvad der sker i Grønland. På den måde har medierne indflydelse. De har evnen til at vinkle deres historier som de vil, men de adspurgte medlemmer af Naalakkersuisut læser og hører nyhederne med en kritisk tankegang. I sagen om de sultne hunde, som er bragt af medierne, fik politikernes opmærksomhed, men den ”reelle virkelighed” havde mere indflydelse, end den virkelighed der blev frembragt af medierne (mediated reality).

¹¹ Mediated reality/actual reality, Strömbäck 2007

I Sermitsiaq nr. 50, 16. december 2011 indrømmer Formanden for Naalakkersuisut Kuupik Kleist at kommunikationen fra Naalakkersuisut om det er gennemført, ikke har været god nok. Det siger han på baggrund af de meningsmålinger der blevet foretaget af HS Analyse i november/december 2011. Det tyder derfor også på at regeringens brug af medierne har været utilstrækkeligt. Det viser også medierne ikke kan tilsidesættes i dagens politik.

I forhold til at dygtiggøre sig i presseteknik, svarede de adspurgte at de har haft kursus i presseteknik. Et kursus som de har fået meget ud af og bruger den når det blev nødvendigt. I forhold til professionalisering af kommunikationen til pressen, har Selvstyret en Pressechef og en lille enhed i Tusagassiivik. Men deciderede spin udføres der ikke og Pressechefen servicerer alle departementer. Ingen af de adspurgte nævnte pressechefen som en rådgivende aktør.

Medielogikken har heller ikke taget sin endelige form hos medierne. Politikerne behøver ikke at bringe deres budskaber i *soundbites* for at tilpasse sig medierne. Det er forårsaget af de få medier der er i Grønland.

Lille samfund argumentet sætter grænser for hvor stor kapacitet medierne kan besidde. Små enheder, lille befolkning og få journaliststuderende, sætter grænser for muligheden for at presse medielogikken endnu mere, så den bliver mere gældende.

Derfor kan man konkludere at graden af hvor langt Grønland er i den tredje fase af medialiseringen, er mangelfuld.

- Medierne er ikke helt uafhængige.
- Medierne har endnu ikke taget overhånd om politik.
- Professionaliseringen af kommunikationen er præget af ”små enheder”.
- Den reelle virkelighed er vigtigere end den virkelighed medierne kommer ud med¹²
- Lille samfund aspektet der ikke indgår i medialiserings teorien, gør sig gældende.

Derfor er det mere problematisk at bevæge sig ind mod den fjerde fase af medialiseringen, når den tredje fase ikke er gældende fuldt ud. Alligevel er der en dimension i den fjerde fase der til en mindre grad gør sig bemærket. *Permanent campaigning* beskriver den tilstand i et medialiseret samfund, hvor nyheder er konstant tilgængelige, politikere der konstant iagttages for alt hvad de

¹² På baggrund af den empiri tilgængelig for opgaven

foretager sig. Meningsmålingerne der bringes ud som små valg, tvinger politikere hele tiden at sætte sig i valgkampstrøjen. Så vidt kan graden ikke beskrives om det grønlandske politiske samfunds medialisering. Dog er der begyndt at komme meningsmålinger der bringer det nuværende tilstand, og kan tvinge den nuværende regering til at arbejde mere med deres image, og kommunikation udadtil.

Ifølge teorien er det i den tredje fase der opstår et behov for spindoktorer. Når Grønland endnu ikke fuldender det tredje fase, kan det til dels ud fra teorien konkluderes at politikken ikke er medialiseret nok til at der er behov for spindoktorer.

8 Konklusion

Empirien peger på at spindoktor fænomenet ikke er fremherskende i Grønlandsk politik. Som problemstillingen ordret beskriver at spindoktorer ikke er fremherskende i Grønland, skal forstås således, at spindoktorer ikke fylder en del af hverdagen i mediernes nyhedsstof, modsat i Danmark. Det skal også forstås således at det ikke er en del i Grønlandsk politik, på den måde at det Grønlandske Selvstyre ikke ansætter folk med den funktion.

Spindoktor er et vidt begreb der bruges i medierne, også i de Grønlandske medier. I forhold til spin er spindoktor et mere uhåndterbart begreb, for det første er begrebet spindoktor, tilknyttet mediernes terminologi for rådgivere der arbejder med strategiorienteret kommunikation. For det andet er det svært at sætte spindoktor begrebet en tilknytning til en bestemt stilling. Dermed opstår der mytedannelse omkring spindoktorer i Grønland, og der fremkommer af og til brug af begrebet der misleder betydningen, hen i mod spindoktoren som *mørkets fyrste*. Af den grund skal det hellere beskrives som en funktion som vist i figur 1 (s. 9).

Stillingen der er tilsvarende de danske særlige rådgivere, er svært at overføre til Selvstyrets faste rammer. Det gælder både i forhold til overenskomstens faste rammer, samt at ansøgere må takke nej til den lave løn de får tilbudt. Blandt de rådgivende aktører bruger medlemmer af Naalakkersuisut forskellige både politiske og ikke-politiske aktører. Som det primære bruges Departementschefen og for det andet en ekstern partikonsulent, der af funktion kan foretage opgaver der er tilsvarende for en spindoktor.

Som en af de vigtigste aktører, er der en række forhindringer for de grønlandske medier, der til dels kan medvirke til opgavens problemstilling. Det faglige niveau hos journalisterne kritiseres for at være for lav. Dette pointeres ved anklager om mikrofonholderi, dvs. ukritisk journalistisk. Det kan både være kompetencemæssige grunde, enten personlige eller uddannelsesmæssigt.

Journalistuddannelsen er en lille enhed, hvor den lille antal studerende kan afskrække undervisere og kan medvirke til at uddannelsesniveaut bliver for lavt. Udover de kompetencemæssige problematikker er der også det økonomiske aspekt. KNR og begge af de landsdækkende aviser har følge af udviklingen, oplevet økonomiske trængsler. Salget af de trykte aviser har ligesom resten af verdenen været dalende, da udbuddet af nyheder har steget både på tv og især på internettet.

Derudover er annonceindtægterne faldet og omkostningerne steget. Det skete på samtidig med at portostøtten blev fjernet. Det har resulteret i besparelser ved fyringer af journalister samt at de to aviser måtte fusionere med hinanden. KNR har også måtte fyre medarbejdere, da bevillingerne ikke

følger med deres større produktion. De økonomiske problemer hos medierne har resulteret i at de ansatte må arbejde endnu mere presset, og dermed få mindre tid til mere kritisk og dybdegående journalistik. Mediernes mindre ressourcer og tid er medvirkende til at politiske aktører ikke føler stor pres fra pressens side. Medlemmerne af Naalakkersuisut oplever at de selv kan klare det pres, uden en professionaliseret kommunikations rådgivning. Derimod har de mere brug for en sparringspartner der kan rådgive dem omkring bestemte sager, med ekspertise om disse områder.

Danske toppolitikere føler at de bliver gransket for nøje af politiske kommentatorer. Derimod er de mere et særsyn i Grønland. Lille samfund aspektet kommer ind i billedet i forhold til politiske kommentatorer, da det kan være svært for folk at kommentere og dømme folk, når man alligevel ser hinanden dagen efter. Så bliver man enten for forsigtig, eller så skinner politiske sym-/antipatier. Fraværet af mange politiske kommentatorer følges også af mindre debat i samfundet, der medvirker til at magthaverne ikke stilles til ansvar som i f.eks. Danmark.

Ifølge teorien om medialiseringens fire faser af Jesper Strömbäck, er medialiseringen i Grønland ikke fuldt ud nået til det tredje fase. I den tredje fase er samfundet medialiseret af den grad at magthaverne bliver nødt til at tilpasse sig i forhold til medielogikken, at man må professionalisere kommunikationen til pressen. I den fase bliver der brug for spindoktorer. Man kommer ikke ind i fasen fordi man er begyndt at ansætte spindoktorer. Teorien om medialiseringens fire faser understøtter opgavens konklusion om at spindoktorer ikke er fremherskende i Grønland.

Litteratur

Bengtsson, Mette (u.å.): *Funktioner af de politiske kommentatorer*.

<http://videnskab.dk/blog/funktioner-af-de-politiske-kommentatorer>. Hentet i december 2011

Finansministeriet (2004). *Betænkning nr. 1443 - Embedsmænds rådgivning og bistand*. www.fm.dk eller direkte <http://www.fm.dk/publikationer/2004/betaenkning-nr-1443--embedsmaends-raadgivning-og-bistand--sammenfatning/>. Hentet i december 2011

Grønlands Selvstyre (2011): *Nalunaarutit – Grønlands lovsamling serie-cII, overenskomst mellem akademikere*. Kan også hentes:

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_finanser/Oekonomi_og_personalestyrelsen/Overenskomster_og_aftaler/Overenskomster_-_Isumaqatigiissutit.aspx. Hentet januar 2012.

Grønlands Selvstyre (2010). *Stærke medier – vi skaber fremtid sammen. Redegørelse fra mediarbejdsgruppen* (December 2010):

<http://dk.nanoq.gl/Service/Publikationer/Redegoerelse/2011/medieredeagoerelse.aspx>. Hentet i november 2011

Henriksen, Michael Bach (6. december 2011): *Mørkets fyrster*. <http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/443020:Leder--Moerkets-fyrster>. Hentet januar 2012

Heywood, Andrew (2007): *Politics*. New York, 3rd ed. Palgrave.

Høybye, Anne et.al. (2007): *Politisk spin*. København K, Akademisk Forlag.

Janussen, Jakob (2003): "Demokratiets vilkår i Grønland", i: Winther, Gorm (red.): *Demokrati og magt i Grønland*. Århus, Aarhus Universitetsforlag. 39-54.

Nielsen, M.F. og Kock, Christian (2007). "Hvad er spin?", i: Høybye, Anne et.al. (red.): *Politisk spin*. København K, Akademisk Forlag. 19-35.

Rasmussen, Finn (2007): *Massemedier og politisk kommunikation*. København Ø, Columbus.

Strömbäck, Jesper (2008). "Four Phases of Mediatization of politics" i: *The International Journal of Press/Politics* 2008, 13:228. Online version: <http://hij.sagepub.com/>

Symes, Nicholas (1998). "Den fjerde statsmagt. Pressens rolle i demokratiet", i: Janussen & Petersen (red.): *Retsforhold og samfund i Grønland – en antologi*. Nuuk, Ilisimatusarfik. 105-115.

Bilag

1. Aflønning af særlige rådgivere – Finansministeriet 2011
2. Troværdighedsundersøgelse 2011 – Radius Kommunikation
3. Spørgeguide Kommentator
4. Spørgeguide Naalakkersuisut
5. Spørgeguide Medier
6. Jagten på spin – AG nr. 51, 21. december 2011
7. Lindqvist, Andreas (9. november 2005): *Jeg savner en spindoktor*. <http://journalisten.dk/jeg-savner-en-spindoktor>. Hentet i december 2011
8. Nielsen, Lilli Marie (19. februar 2009): *Finansiering af Jonathan Motzfeldts portrætbog kritiseres*. www.knr.gl, <http://knr.gl/kl/node/41915>. Hentet i december 2011
9. Nielsen, Stig Hartvig (15. august 2005): *Grønland: Siumut-spindoktor ansat i KNR*. <http://www.radionyt.com/artikel/?id=11501>. Hentet i december 2011
10. (uden forfatter) Sermitsiaq.AG redaktion (24. januar 2011): *Lars-Emil ønsker kompetente analytikere*. <http://sermitsiaq.ag/node/77798>. Hentet i december 2011
11. Nielsen, Stig Hartvig (23. august 2005): *Grønland: Ansættelse af Siumut-spindoktor som Radioavis-chef trukket tilbage*. <http://www.radionyt.com/artikel/default.asp?id=11537>. Hentet i december 2011

Notat

6. oktober 2011

Aflønning af særlige rådgivere

Tabellen viser maksimumsrammer for aflønningen af særlige rådgivere.

Tabel 1

Rådgiver for	Maksimal nettoløn*
Statsministeren	1.040.000
Udenrigsministeren	920.000
Minister nr. 2 i statsrådsrækkefølgen	920.000
Finansministeren	920.000
Øvrige ministre K-udvalget og Ø-udvalget	835.000
Ministre i øvrigt	735.000

*) Nettolønnen er lønnen ekskl. eget og arbejdsgivers pensionsbidrag.

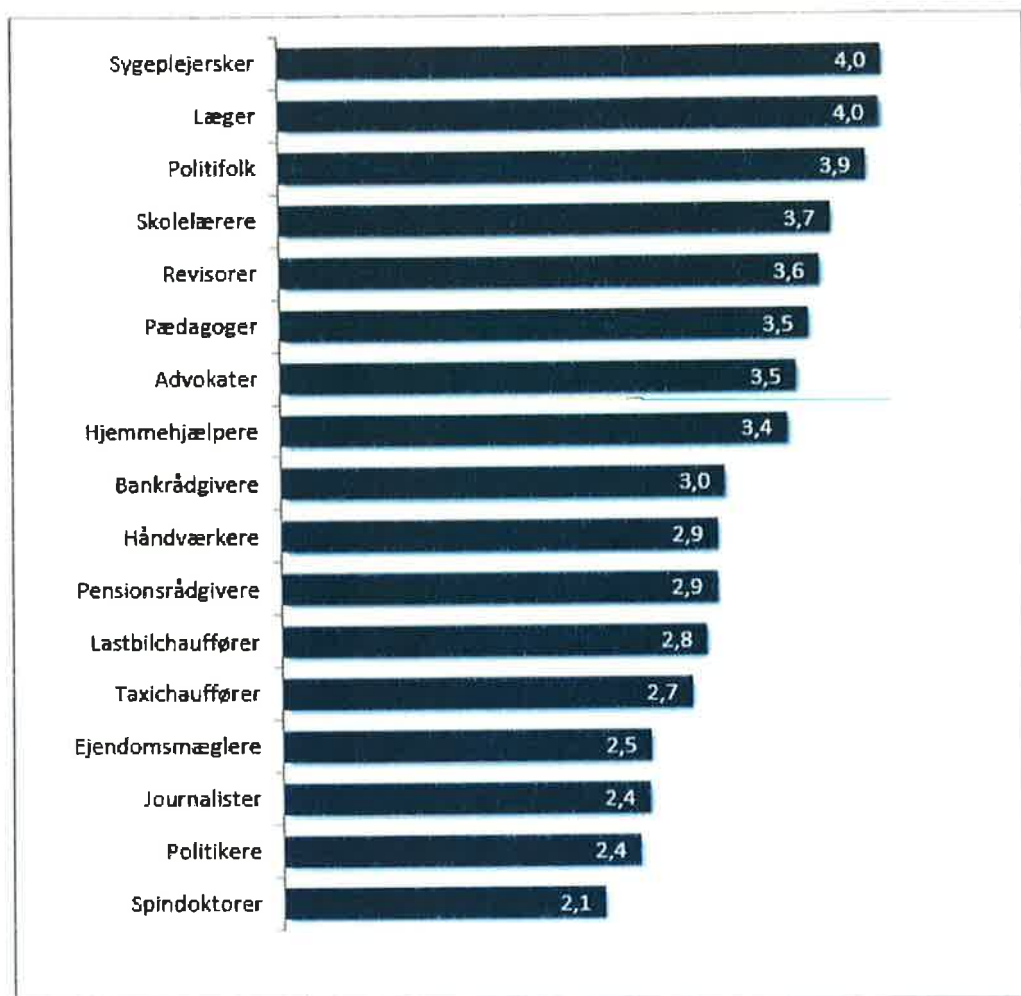
Som det fremgår, er beløbsrammerne for rådgivernes løn *maksimumsrammer*. Det forudsættes, at de enkelte ministerier foretager en konkret vurdering af den enkelte rådgivers uddannelse, erfaring og øvrige kvalifikationer i forhold til kravene i stillingen og vilkårene i øvrigt, når den enkeltes løn aftales.

FAKTA: TROVÆRDIGHEDSUNDERSØGELSEN 2011

Radius Kommunikation har undersøgt den danske befolknings holdning til 17 forskellige faggruppers troværdighed. Undersøgelsen er gennemført i perioden 22. september - 3. oktober 2011. 1000 danskere i alderen 18 - 65 år har deltaget i undersøgelsen, som er gennemført som en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse.

Figur: Faggruppernes troværdighed

Spørgsmålet lyder: "Du bedes vurdere følgende faggrupper i forhold til deres troværdighed" på en skala fra 1 - 5, hvor 5 er meget høj og 1 er meget lav.



Kilde: Userneeds og Radius Kommunikation

Print

Spørgeguide – Politisk kommentator

Definition:

Spindoktor: Særlig rådgiver for en minister. En embedsmand med politisk sagkyndighed og journalistisk baggrund, ansat af ministeren til at håndtere de presserelaterede strategier.

- Har Naalakkersuisut (haft) en spindoktor ansat hos dem?
- Hvorfor (ikke)?
 - Medier
 - Kulturelt
 - Nyt demokratisk institution
 - Ingen "horserace" endnu
 - Lille land, få mennesker
- Kan det være nødvendigt at have spindoktorer i Grønland?
- Hvordan klarer nyhedsmedierne sig i forhold til rollen som 4. statsmagt?
- Hvorfor ser man ikke politiske kommentatorer ytre sig noget oftere?
- Hvilken af aktørerne står stærkest/svagest mellem; Politiske organisationer/medier/befolkningen?

Spørgeguide: Naalakkersuisoq

Definition:

Spindoktor: Særlig rådgiver for en minister. En embedsmand med politisk sagkyndighed og journalistisk baggrund, ansat af ministeren til at håndtere de presserelaterede strategier.

- Har du en spindoktor ansat?
- Ja:
 - Hvorfor?
 - Hvem?
 - Uddannelse
 - Hvor meget kontakt?
 - Hvor vigtig er han?
 - Løn?
 - I en vigtig sag, hvad er rollen?
 - Hvilke råd?
 - Hvem kontakter hvem?
 - Daglige opgaver
 - Stillingsbetegnelse
- Nej:
 - Hvorfor ikke?
 - Ikke nødvendigt
 - Ressource-r (spild)
 - Det er Naalakkeersuisoq's opgave
 - Vil ikke efterligne andre lande
 - Ikke passende til Grønlandsk politik
 - Kan sagtens håndtere journalisterne selv
 - Det er svært at rekruttere
 - Grønlandsk politik er ikke et spil
 - Det skal nok komme
 - Udenlandske politikere har stor gavn af spindoktorer, hvorfor ikke dig?
- Hvordan håndterer du pressen i en presset situation?
- Hvem kontakter du? Hvem rådgiver dig?
 - Partikonsulenter
 - Ministersekretærer
 - Embedsmænd
 - Departementschef
 - Partifæller
 - Pressechefen
 - Eksterne hjælpemidler
 - Andre

Bilag 4

- Har nogle af dine ansatte journalistisk uddannelse?
- Hvem skriver dine breve og taler?
- Har du haft kursus i hvordan man håndterer pressen?
- Hvordan synes du journalisterne klarer deres job? (hvorfor)
- Hvis journalismen var lige så gennemgribende som i DK, ville du så overveje en spindoktor?
- Hvor stor del af dagen bruger du på at håndtere journalister?
- Hvor ofte læser du aviser?
- Hvor ofte ser du nyheder på tv?
- Hvor ofte ser du nyheder på nettet?
- Hvor ofte lytter du til nyhederne på radioen?
- Hvordan foregår din hverdag på arbejdet?
- Hvem er din nærmeste kontakt på arbejdet?

Spørgeguide: Tusagassiuutit

Definition:

Spindoktor: Særlig rådgiver for en minister. En embedsmand med politisk sagkyndighed og journalistisk baggrund, ansat af ministeren til at håndtere de presserelaterede strategier.

- Er der spindoktorer ansat i grønlandsk politik, der primært rådgiver ministeren om relationen til medierne? Hvorfor (ikke)?
- Sten Lund og Jakob Janussen kommenterer og analyserer politik når der valg. Men det er mere eller mindre begrænset til valg aftener. Hvorfor får man dem ikke til at kommentere og analysere politikerne og i enkelte sager noget oftere
- Har journalister for lidt tid til dybere analyse? Grave dybt i sager? Ang. Politik? Ikke kun formidling af informationer.
- Medierne som 4. Statsmagt. Lever grønlandske medier op til den rolle?
- Hvad er mediernes vigtigste rolle i politik?
- Har Grønlandske medier den fornødne magt til at tvinge politikerne til at tage bestemte sager op som medierne har taget frem?
- Jakob Janussen har i sin artikel i Demokrati og Magt i Grønland, nævnt mediernes mikrofonholderi, forholder det sig stadigvæk sådan?
- Jakob Janussen har også skrevet i samme artikel at Grønlandske journalister er for svagt uddannet. Har det forbedret sig siden?
- Hvordan henvender journalisterne sig til Naalakkersuisut?
- Hvordan takler Naalakkersuisut generelt journalisternes henvendelser?
- Stærke medier: Er man nødt til ikke at være alt for hård ved politikerne, pga. afhængigheden af den årlige finanslov omkring midler til medierne?

- Emma: Bruger Naalakkersuisut hjælpemidler til at kunne håndtere pressen bedre?

politikki politik

Jagten på spindoktorer i Grønland

Efter den seneste tids massive kritik af brugen af spindoktorer i dansk politik har AG set nærmere på konstruktionen i grønlandsk politik

Toppolitikernes særlige rådgivere, de såkaldte spindoktorer, har de seneste uger trukket adskillige avisforsider i Danmark på grund af deres tætte samarbejde med ministre.

Spindoktorerne bliver over en kam heftigt kritiseret, fordi de bliver beskyldt for at have for meget indflydelse, ligesom beskyldninger om magtmisbrug og manipulation har fløjet igennem luften fra politikere, politiske kommentatorer og eksperter.

AG har spurgt centrale aktører i grønlandsk toppolitik om, hvordan de erfarer forholdet med politisk rådgivning mellem de enkelte politikere og deres respektive parti i Inatsisartut.

Er spindoktorer eller rådgivning fra lignende ikke-politikere udbredt her i Grønland? For udbredt? Hvilke fordele og ulemper er der forbundet med den nuværende kon-

struktion? I hvilken reining bevæger brugen af spindoktorer sig hen? Og hvad er konsekvenserne af dette?

Avisen har forsøgt at finde svarene ved at spørge samtlige ni medlemmer af Naalakkersuisut, formanden for Inatsisartut, alle partiledere hos partier repræsenteret i Inatsisartut samt partiernes politiske rådgivere, partisekretærer og lignende.

For at opnå et så retvisende billede af virkeligheden som muligt har redaktionen valgt at lade det være op til de medvirkende, om de ønsker at stå frem med navn og titel.

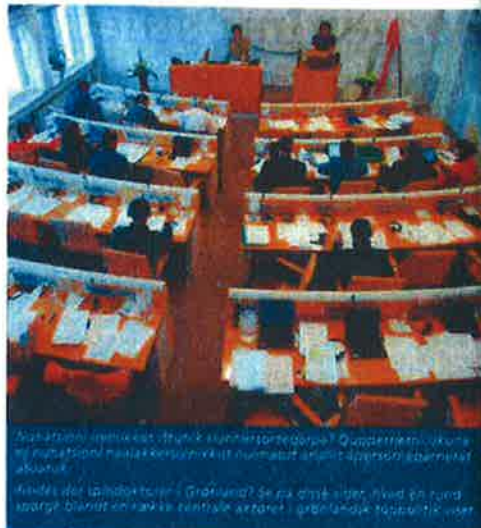
I Danmark ønskede ingen af de 27 spindoktorer i den nuværende regering at medvirke, da DR's »21 søndag« for nylig satte fokus på de særlige rådgivers arbejde og funktion.

En udbredt misforståelse

En udbredt misforståelse i den brede befolkning er, at mange tror, at grønlandske ministersekretærer i højere eller mindre grad svarer til spindoktorer, som vi kender dem fra blandt andet Danmark. Men det er langt fra tilfældet, svarer de ministersekretærer, AG har været i kontakt med.

En ministersekretær er ansat som embedsmand og ikke som den pågældende politikers spindoktor eller politisk rådgiver, forklarer blandt andre ministersekretær for Kuupik Kleist, Vivi Lyngø Petrusen.

Søren Duran Duus
suult@ag.gl



Naalakkersuisut, politikernes særlige rådgivere, er blevet kritiseret for deres tætte samarbejde med ministre. I billedet ses spindoktorerne i Grønland. De er ansat som embedsmænd og ikke som den pågældende politikers spindoktor eller politisk rådgiver. Forklarer blandt andre ministersekretær for Kuupik Kleist, Vivi Lyngø Petrusen.

Det siger medlemmer af naalakkersuisut

Jens B. Frederiksen, medlem af naalakkersuisut for bolig, infrastruktur og trafik, Demokraterne:

Jeg har ingen personlig politisk rådgiver, altså en spindoktor. Jeg bliver rådgivet af min departementschef og dennes stab. Der er tale om rådgivning fra folk, der er uddannet til at beskæftige sig med deres respektive områder. Derfor har de naturligvis indflydelse på tekniske områder, men ikke på politiske områder. Jeg er ikke interesseret i en spindoktor. Jeg vil hellere have en god mediestrategi for hele naalakkersuisut.

Ingen ikke-politikere kan træffe valg på mine vegne, med mindre de har en skriftlig bemyndigelse. Jeg tror ikke, at spindoktorer er udbredt her i Grønland, ligesom jeg har svært ved at vurdere, om spindoktorer eller lignende i fremtiden vil få en større, værdnet eller mindre rolle i grønlandsk politik. Det kommer an på fremtidens politikere. Jeg er ikke interesseret.

Jeg har ikke noget kvalificeret svar på, om brugen af spindoktorer eller andre rådgivere, der ikke selv er politikere, er blevet mere, mindre eller udbredt i grønlandsk politik, fordi jeg ikke er bekendt med udbredelsen tidligere.

Palle Christensen, medlem af naalakkersuisut for uddannelse, Demokraterne:

Når jeg udtaler mig nu, svarer jeg som menig folkevalgt og ikke som medlem af naalakkersuisut. Jeg har ingen personlig politisk rådgiver. Jeg får faglig rådgivning fra mit departement. Politisk rådgivning ønsker jeg ikke at udtale om, ligesom jeg ikke ønsker at svare på, af hvem af ikke-politikere jeg især bliver rådgivet af. Ulempen ved at skulle have en spindoktor i vores samfund med så få indbyggere er, at disse vil være »stigmatiserede« for altid og vil nogle steder have mere end svært ved at finde anden ansættelse.

Min rådgivning fra ikke-politikere har ganske stor påvirkning på mig i forberedelsesprocessen, men når jeg er i selve beslutningsproces-

sen, træffer jeg udelukkende beslutningerne selv. Fordelen er helt klart, at disse rådgivere ikke har gavn eller ulempe af selve beslutningerne og derfor kan give en uindlignelig og ren politisk rådgivning. Ulemper kan jeg ikke få øje på.

Jeg ønsker ikke selv en spindoktor, fordi det fungerer fint uden. Der er ingen af mine nærmeste ikke-politikere med ved afgørende aftaler og forhandlinger, hverken officielt eller uofficielt, fordi de har ikke noget at gøre til den slags møder. De kan heller ikke træffe valg på mine vegne.

Hvor udbredt jeg tror, at spindoktorer eller tilsvarende er i Grønland? Ikke udbredt nok. Med det mener jeg uddannede rådgivere, som ved noget om samfundsforhold og politologi.

I forhold til for 5-10 år siden tror jeg, at brugen af ikke-politikere som rådgivere er blevet klart mindre. Før kunne man se, at ansættelser til højere stillinger helt klart var ansættelse af rådgivere og partikammerater. Jeg kender i dag ikke til nogen i grønlandsk politik, som har tilknyttet spindoktorer. Der sker måske en journalistisk rådgivning, men ikke en decideret politisk rådgivning.

Alle politiske tiltag kommer en dag også til Grønland – også spindoktorer. Brugen af spindoktorer kan man lidt provokerende sige følger det journalistiske niveau. Er der skarpe journalister, så skal man også kunne komme med skarpe svar. Hertil har nogle brug for rådgivere.

Ane Hansen, medlem af naalakkersuisut for fiskeri, fangst og landbrug Ane Hansen, IA:

Jeg har ingen spindoktor. Mine nærmeste rådgivere og sparringspartnere er mine politiske kolleger samt mine embedsmænd, som er ansat i centraladministrationen. Mange embedsmænd har flere års erfaringer inden for deres område. Jeg ser ingen ulemper ved at have kvalificerede embedsmænd til at rådgive mig, fordi mange af de overordnede politiske mål fastsættes al-

lerede i koalitionsens arbejdsgrundlag. Embedsmændene giver mange faktuelle oplysninger, som jeg beder om. Oplysningerne kan jeg bruge i mit politiske arbejde, som selvfølgelig skal ske inden for de lovgivningsmæssige rammer.

Om jeg ønsker en spindoktor? Jeg ønsker nærmere en rådgiver i udarbejdelsen af kommunikationsstrategier. Vi har mange gange nogle forhold, som skal kommunikeres til og fra brugere og borgere, som er vigtige at inddrage i de politiske processer.

I langt de fleste forhandlinger deltager mine nærmeste embedsmænd officielt. I nogle tilfælde deltager andre medarbejdere med viden specifikt på området. Det kommer an på sagens karakter, om mine nærmeste ikke-politikere kan træffe valg på mine vegne. I nogle tilfælde udelegeres ansvar, såfremt rammerne kan aftales. Jeg kan ikke svare på, om jeg tror, at spindoktorer er udbredt herhjemme, og om deres magt er voksende, da jeg ikke kender til brugen af spindoktorer.

Anonymt medlem af naalakkersuisut:

Jeg snakker med embedsværket og sparrer politisk med personer uden for administrationen. Fordelen er, at jeg ikke påvirker embedsværket til at mene noget, og at jeg selv danner mig min politiske mening. Jeg kan ikke se nogle ulemper. Jeg vurderer, at min rådgivning fra ikke-politikere har forholdsvis stor indflydelse på mine politiske beslutninger. Det er en fordel, at de ikke er politikere og måske mere omgås ikke-politikere, hvorved de kan være mere objektive og stille kritiske spørgsmål. Desuden får jeg viden via en »kaffeklub af personer«, som jeg ser som gode rådgivere. Der er ingen af mine nærmeste ikke-politikere med ved afgørende aftaler og forhandlinger, fordi jeg ikke synes, det er passende. De kan heller ikke træffe valg på mine vegne.

Jeg tror ikke, at spindoktorer eller tilsvarende er ret udbredt her i landet – endnu. Men det bliver de,

fordi der er kommet mere fokus på hurtig kommunikation, blandt andet på grund af internettet. Det gælder om at få de rigtige nyheder hurtigt. Derfor får spindoktorer eller kommunikatorer formentlig en større rolle i fremtiden. En person, der kan sikre, at vi politikere og partier er i pressen på de rigtige tidspunkter. De skal spinde og skabe de rigtige historier. Men lad os håbe, det ikke kammer over. Politik skal have dybde. Men jeg tror omvendt også, at der var rådgivere for 10-20 år siden, som måske endda spillede en større rolle end i dag.

Det kommer an på, hvor stærk politikere er, hvis man skal vurdere, om spindoktorer eller lignende i dag har en stor magt. Hvis politikeren er svag, har de en stor rolle. Hvis politikeren er stærk, er det kun den magt og rolle, politikeren giver dem.

Anonymt medlem af naalakkersuisut:

Jeg har ingen spindoktor. Jeg drøfter politiske sager med nære venner i min politiske vennekreds samt med nogle, der ikke er folkevalgte. Jeg vælger også personer, som jeg ved har kendskab til bestemte områder og viden, jeg gerne vil opnå.

Svar fra naalakkersuisut

Medlemmer af naalakkersuisut, der ønsker at medvirke anonymt, eller som ikke har svaret på avisens flere henvendelser:

Kuupik Kleist, formand for naalakkersuisut, IA

Ove Karl Bertelsen, medlem af naalakkersuisut for erhverv og råstoffer, IA

Agathe Fontain, medlem af naalakkersuisut for sundhed, IA

Mallina Abelsen, medlem af naalakkersuisut for finanser, IA

Mimi Karlzen, medlem af naalakkersuisut for familie, kultur, kirke og ligestilling, IA

Anthøn Frederiksen, medlem af naalakkersuisut for indenrigsaffænder, natur og miljø, Kattuseqatigait Partiat

Nunatsinni siunnersortit immikkut ittut

Piffissami kingullermi Danmarkimi naalakkersuinnikkut siunnersortit atornerarnerat annertuumik isornartorsioneqareersorlu AG-mi nunatsinni naalakkersuinnikkut aaqqissuussaaneq misissorparput

Naalakkersuinnikkut suliallit nuimastuunni siunnersortat sapaatip akunerne kingullermi Danmarkimi avissit arlalilit saqqaanittarput minisiterimik qanittuumik suleqateqarnermik peqqutigalugu.

Naalakkersuinnikkut siunnersortit immikkut ittut ataatsimut isornartorsioneqareersorlutarput sunnuteqarsinnaavaallartarput naalakkersuinnikkut suliallit, naalakkersuinnikkut nalilissartumit immikkullu ilisimasaliinmik pasillutiginneqartarluni pissaaneq atornerarnerat ukapaatisiniartuullu.

AG-mit nunatsinni naalakkersuinnikkut suliallit arlaqartut apersorsimavagut naalakkersuinnikkut siunnersortit naalakkersuinnikkut suliallit ataatsikkaat akornanni inatsisartunilu partiini assiginnegitsuni pissutit qanoq misissorneraat.

Naalakkersuinnikkut siunnersortit immikkut ittut imaluunniit naalakkersuinnikkut suliaqanngitsumit siunnersortit qanoq nunatsinni atugaatigaa? Atugaavallaarpar? Maannakkut aaqqissuussinerup inissisimanagera sunik pitsaaqquteqarlunilu ajoquteqarpar? Naalakkersuinnikkut siunnersortit atugineq sumut inger-

lava? Suullu taamaattoqarnerata kingunerat? Tamakkut avissimik akissuusiinialugit naalakkersuinnikkut ilaasortat qulingiluat taamaata, inatsisartut suliataasut, partiit inatsisartuni islatitaqartut siutu kialsu partiini naalakkersuinnikkut siunnersortit, partiini allasit assiginnegitsuni apersorsimavagut.

Pissutit piviusut takutissinnaajumallugit aaqqissuussuqarfinni peqataasut qinigaqissuussuunavagut aterik taaguertullu ilaatineraraat.

Danmarkimi maamakkut naalakkersuinnikkut siunnersortat immikkut

ittut 27-it peqataasissartik kiasaagigisimangilaat, DR-mi »21 Søndagimi« qanittukut suliaannut atorfinnullu tungnagut sammineqar-mata.

Paasinerluineq nalinginnaaseq

Innuttaasut akornanni nalinginnaasumik tamanna paasinerluinneqartarpoq, inuppasui isumaqartarmata nunatsinni naalakkersuinnikkut ataatsimut roinnerusumilluunniit tassaasut siunnersortit immikkut ittut, soorlu taamaasut ilaatigut Danmarkimi ilisimavagut.

Taamaaqqaanngilarli, taama akippit naalakkersuinnikkut allataat AG-mit ataveqarfigisimasavut.

- Naalakkersuinnikkut allataat atorfinittat inissisimavagut naalakkersuinnikkut aaljangersimavagut kisiimik siunnersortiginagu, taama ilaatigut Kuupik Kleistip allataat Vivi Lyngge Petrusen nassuisavaoq.

Søren Duran Duus
sullut@ag.gl

Nutserisoq: Benedikte Thorsteinsson

Naalakkersuisunut ilaasortat taama oqarput

Jens B. Frederiksen, ineqarnermut, ataveqarnermut angallannermullu naalakkersuisoq Demokraatit:

- Uanga immikkut itumik siunnersorteqanngilanga. Naalakkersuisoqarfinni pisortamit taasumalu suliusimut siunnersorteqartarpunga Inuit suliaminnut tungnagumik ilin-niarsimasut pineqarput. Soorunam teknikeqarnermut tungnagumut sunnuteqartarput, naalakkersuinnikkut tungnagumik siunnersorteqarnermut ilin-niarsimasut pineqarput. Soorunam teknikeqarnermut tungnagumut sunnuteqartarput, naalakkersuinnikkut tungnagumik siunnersorteqarnermut ilin-niarsimasut pineqarput. Soorunam teknikeqarnermut tungnagumut sunnuteqartarput, naalakkersuinnikkut tungnagumik siunnersorteqarnermut ilin-niarsimasut pineqarput.

- Siinnerluna naalakkersuinnikkut suliaqanngitsuoq aaljangersimangilaq, allakkatigut pissaasaffil- lorneqarsinnaangikku. Isumaqar-punga nunatsinni siunnersortit im-mikkut ittut atugaavallaanngitsut, soorlu aamma nalileruminaatsikkig-a siunnessami taamaatut atorner-qarnerulerumaarnerut. Siunnessami naalakkersuinnikkut suliaqarunamaar-tu apeqqutaarput. Uanga taamaat- ut soqutiginnartinniglakka.

- Akiuminaatsippara nuoatsinni siunnersortit immikkut ittut assig- saallu namminneq naalakkersuinn- ikkuk.

Palle Christiansen, ilinniartita- uerermut naalakkersuisoq, Demo- kraatit:

- Maannakkut qinikkat nalingin- naasut oqaasqassaanga naalack- ersuisunullu ilaasortatuuqngitsuoq. Uanga namminneq immikkut ittu- mik siunnersorteqanngilanga. Naal- akkersuisoqarfinnit pissaasumik si- unnersorteqartarpunga. Naalack- ersuinnikkut siunnersorteqarnerq- oqaasqarfigerisunngilara, soorlu aamma oqaasqarfigerisunngagu naalakkersuinnikkut suliaqanngit- sumik sorlermit siunnersorteqar- nerusarnerunga. Nunatsinni inu- laqatiginni inukittuni immikkut it- tumik siunnersorteqarnerup ajo- qutigaa taakk qaqgorsuunut »nalunaasut nerqarsimasammap- ta« allani atorfinnissaminik ajor- nartorsioqarluuk.

- Naalakkersuinnikkut suliaq- anngitsumit siunnersorteqarnera pia- recersaminut annertuumik sunni- uteqartarpoq, uqangi namminneq aal- jangisussuusaallilanga nammineer- lunga aaljangisarpunga Pitsaa- quataavoq siunnersortit taamaatut

aaljangiinnermik iluaquteqartililu ajoquteqarmissaat, taamaattumik at- tuumassuteqarluuk naalakkersuinn- ikkuk siunnersuisinnaalluuk. Ajoq- taasut takujuminaatsippakka.

- Uanga nammineq immikkut it- tumik siunnersuisoqarnerisara kis- saatiginngilara, peqarnanga ajun- gitsumik ingerlagama. Uanga qa- nigisanni arlaannaalluunniit naal- akkersuinnikkut suliaqanngitsuoq aaljangigassanni pingaarullinni isumaqatiginniartuuniluunniit ilaa- neq ajorpoq, pisortatigooqumik pi- sortatiguanngitsumilluunniit, taak- kumi tamakkununga peqataaneq ajorput. Aammami siinnerluna aal- jangineq ajorput.

Nunatsinni siunnersortit immik- kut ittut qanoq atugaasortigaaqka? Naammattumik atugaanngilatt. Taas- ni pivikkat siunnersortit ilin-niars- imasut, inuaqatiginni pissaasinik politologimillu ilin-niarsimasut.

- Ukut tallimat qulit matuma sior- nagut naleqqiullugu isumaqarpu- nga naalakkersuinnikkut suliaq- anngitsumit siunnersortit atornerq- arnerat annikilleriarsimasoq. Siun- nerusukku takusinnaasarpaput atorfinnut qaffasissunut atorfinn- issuunneqartut siunnersortatullu ilu- parteqataasartu. Ulluunikkut nun- atsinni naalakkersuinnikkut suliner- mit siunnersortit immikkut ittuuk atuisunik ilisimasaqanngilanga. Imaassinnaavoq tusagassinnikkut si- unnersuisoqartarpoq kisianni naal- akkersuinnikkut siunnersuisoqarnerq ajorpoq Naalakkersuinnikkut sulini- utit tamarmik aamma ulut ilaanni nuoatsinni atugaaleerumaarput, aamma siunnersortit immikkut it- tut. Ingaataajartumik oqartogar- sinnaavoq immikkut ittuuk siun- nersortit tusagassiuuteqarinnikkut atornerqarnerusartu. Tusagassioqut silassorikkunik aamma silassori- sumik akisinnasassapput Tassani siunnersortit atorfissaqarput.

Ane Hansen, aalisarnermut, pini- arnermut nuolalerinnermullu naal- akkersuisoq IA:

- Uanga immikkut itumik siunners- orteqanngilanga Qanittuumik siun- nersortigaaqka suleqatigalugillu naalakkersuinnikkut suleqatikka kii- salu atorfilittavut qullersaqarfim- miittut. Atorfilittat arlaqartut sulia- minnut ukhuni arlaqartuni misilite- tagaqqarput. Atorfilittat suliaminn- ut ilisimasagarluartunik siunners- orteqarnerisara ajoriffissaqartin- gilara, naalakkersuinnikkummi a- nguniagassat tamakkissut naalack-

kersuisoqatiginni sulinissaminut isumaqatiginnaasanni aaljanger- sarneqarsimapput. Atorfilittat paa- sisuussanik qinnutiginnaasinnik tu- niorsinaasartu. Paasisuussallu taak- ka naalakkersuinnikkut suliniini a- torsinnaavakka soorunam aamma inatsisit atoutut iluanniitussuallu- tik.

- Immikkut itumik siunnersorte- qarnerisara kiasaagigineqariga? Atave- qarnerisamat periusissat aaljanger- sarmissaanut siunnersorteqarnerun- neruvunga. Pisuni arlaqartuni atu- sornut innuutaasunullu apuussas- saqartarput, naalakkersuinnikkut sulinermit taakk akuvissaat pi- ngaarluummat.

- Isumaqatiginniarnermi amer- lanermit atorfilittat qaninnerpaat peqataasartu. Ilamnikkut allat im- mikkut ilisimasallit ilaatinerqartar- put. Ilamnikkut akissuusaaffik inger- lateqiginneqartarpoq atugaasarti- taasut iluanniissimappat. Nunatsinni siunnersortit immikkut ittut qanoq atugaatiginersut akisinnangilara, aamma taakk pissaaneq neruler- simanerut, naluarani kikkut im- mikkut ittuuk siunnersorteqarner- sut

Naalakkersuinnikkut suliaqartoq aterninik isertuusivoq:

- Atorfilittat isumasiortarpakka naal- akkersuinnikkut tungnagut pilligit imit allatogarfipul avastaniitut oqaloqatiginngilugit. Pitsaaqutigaas isumaqarnerissaminik sunnerneq- arnerq ajormata, namminerlu naalack- ersuinnikkut isummersinnaalluni. Ajoqutaasunik takusaqarsinnaan- ngilanga. Ima nalilerpara naalack- ersuinnikkut suliaqanngitsunik si- unnersorteqarnera naalakkersuinn- ikkuk aaljangiinnermut annertuum- mik sunnuteqartarpoq. Naalack- ersuinnikkut suliaqannginnerat pi- ssaqqutaavoq immaqalu naalack- ersuinnikkut suliaqanngitsut atavigi- nerullugit, taamaalluuk sunner- neqarsimanginnerullu isornar- torsioqumillu apeqquteqarsinnaal- lutik. Aamma »inuit kaffisoqatigit- tartu« akornanniininni paasisa- qartarpuu, taakkul siunnersortit pitsaasut taasinnaavakka. Qa- nigisama arlaannaalluunniit naal- akkersuinnikkut suliaqanngilaq isu- maqatiginniarnermi aaljangiinner- samut peqataasartu, tamannami naapertuutut isiginnigilara. Taak- ku aamma siinnerluna aaljangi- nngilanga.

- Ikuunaqatiginngilanga nunatsinni si-

unnersortit immikkut ittut atugaas- pilussuusut, suli. Sukkasuumilli ataveqarsinnaaneq isiginerqeqar- lerpat taamaalissinnaasaagaq, inga- mik internet peqqutigalugu. Nu- taarsiasat eqqortut sukkasuumik tusarliunneqartariaqarput. Taamaattumik isumaqarpuqa siun- sami siunnersortit immikkut ittut ataveqartarulluunniit atugaane- rullisaasut. Inuup taamaatut isuma- gissavava naalakkersuinnikkut sulial- lit partiillu piffissaatillugu tusaga- suunniitarsissaat. Inuit taamaatut siunnersuisinnaasariaqarput oqal- tuullu eqqortut pilersillugit. Nerius- saagut atugaavallaalissanngitsut. Naalakkersuinnikkut sulineq kime- qartariaqarpoq. Aammali isuma- qarpuqa ukut qulit 20-t matuma siorna siunnersorteqartoq immaq- allumikkornit sunnuteqarneru- sunik.

- Apeqqutaavoq naalakkersuinn- ikkuk suliaqartoq qanoq nukittuti- ginersoq, nalilissagaanni siunnersor- tit immikkut ittut ullumikkut pissa- neqarlunermut. Naalakkersuinn- ikkuk suliaqartoq sanngitsuuppat pi- ngaaruteqarlunarsinnaavoq. Naal- akkersuinnikkut suliaqartoq nukit- tusagassianerut sulersissanerullu aal- jangisavava.

Naalakkersuisunut ilaasortatq at- erninik isertuusivoq:

- Uanga immikkut itumik siunners- orteqanngilanga. Naalakkersuinn- ikkuk suliat ikkingutikka naalack- ersuinnikkut suliallit peqatigalugit eq- qarteqatigisarparakka, aammalu i- nuut allat qinigaanngitsut. Aamma

Naalakkersuisut akissuutaat

Naalakkersuisunut ilaasortatq aterninik isertuusivoq, imaluunniit avissit saaffignissuutaanuk akinnigitsut:

Kuupik Kleist, naalakkersuisunut sulilittasooq, IA

Ove Karl Berthelsen, inuussuissarsiornermut aatsissanullu naalack- ersuisoq, IA

Agathe Fontain, peqqissuisimut naalakkersuisoq, IA

Milena Abelsen, aningaasagarnermut naalakkersuisoq, IA

Mimi Karlsen, ilaqutariinnermut, kultureqarnermut, ilageqarnermut naligissitaanerullu naalakkersuisoq, IA

Antho Frederiksen, nunamut namminerlut, pingortitamat avata- ngisinnullu naalackersuisoq, Katusseqatiginni Partilat

politikki politik



Aleqa Hammond,



Gerhardt Petersen,



Josef Motzfeldt,

Partiit illuatungiliuttut siulittaasui ima oqarput

Aleqa Hammond, Siump siulittaasua:

- Uanga tusagassiorumik siunnersorteqanngilanga. Siunniossat Siump ataasimeersuarnerni aalajangigai naapertorlugit atorfillitaqut pitsaasumik suliaqarput. Suliasat ulluinnarni aqutsiunuit kiisalu siulersuisuunernit ataqutigissarneqartarput. Isumatusaarsinnaanera naapertorlugu politikikkut pisut paasisaqarfigissarpakka sinera sululunerinnaavaq. Inuppasaurnik tamarmik assigiingitaunut i-

summersuuteqartarunik tunuliaqutaqarpunga. Ilaasortat akisussaqataatinneqartarnerat peqqinnartuuvoq.

- Inuiaqatigiinni assigiingitsorujussuarni inissisimaunuit politikeringitsunuit siunnersorteqartarpunga. Politikeringitsunuit politikeringinilu siunnersuubi assigiingimik pigaaruteqarput - isummalli tamarmik atornerqarfigit eqqarsaatigilluaqqaartariaqartarput.

- Politikikkut qanoq periuseqarsinnaanerup sunneeqataasinaanerullu inuunut ataasiakkaanut, soorlu tusagassiorumit siunnersortasunut, akisussaafigitinnegarnissaa ilimagingilara peqqinnartussasooq. Kalaallit Nunatsinnit aallaavii, nalilitit pingaartit kiisalu peruserisassat piviusunut ilaasortanullu qanittuaraasussat isumaqarpunga. Tamanna isumannaanerpaaarpooq partiinilu isertussaqarusunnigisumut pitsaanerpaarluni. Tunuliaqutiginnaat naammattunik pitsaasumik isummersorteqartarpunga, qanoq ilioraninilu pitsaanerusanersooq arlaannit oqaluttuunneqarnissara uanga pisariaqartillugu isumaqanngilanga. Siummikkormiut tunuliaqutaraakka, taakkua ilisimasaqarlualutillu

niit siulersuisuuneriilluunniit taapersormeqarlunaq anguneqartarpoq, qinersisartulluunniit isummersortemikkut sunneeqataasinaasarlutik. Iluatungaatigulli saafinginnissut amerlanuit inuit imminnuinaq eqqarsaatiginerullutik isummersuutiginnissinnaasarnat inuiaqatigiinnilu ataasimut isiginnerisa arnigaataasinaasarnat ajoqutaasarpooq.

- Tusagassiorumik siunnersorteqalerusunnarungaa? Aap, inunnik ingerlatimernik suliaqanngitsunik isummersorteqarsinnaaneq ilaatigut qijanaarsinnaasagaluarpoq. Politikeringitsunuit siunnersuutaat politikikkut aalajangigaseannut sunninteqarsinnaanerit eqqarsaatigalugu saafinginnissut tusarnaartapakka, amerlanutitigullu tamakua partiip anguniagaanut akertuungikkaangamik politikikkut aalajangiarninini sunninteqartarput. Tamatuma ajunngitigut isunaasaa tassa, qinersisartullu toqqarluta isummersorteqarsinnaanerput, sulianullu aalajangigisarnissut atatillugu Atassut isumaa pillugu nassutaanissamut periarfissinneqartarpoq.

Gerhardt Petersen, Atassut siulittaasua:

- Uanga immikkut politikikkut siunnersorteqanngilanga, ulluinnarni aqutsiunuit imaluunniit qaammatikkaatumik oqarusuaikkut siunnersuisuuneriit ataasimeequtigineeranni, ajornartorsiuti pillugit isummersorteqartarpoq. Qinersisartut siunnersuisartut aamma tusaaniartarpoq. Tamaa illoni partiip ulluinnarni aqutsisui-

nullu politikeringitsunuit ilaatinneqarneq ajorput, ataasimilinnerit matooqasuumkajummata kiisalu amerlanertigut ulluinnarni aqutsiunuit, siulersuisuuneriit imaluunniit Inatsisartuni ilaasortaniit pisunaaditaafilerneqartarata.

- Tusagassiorumik siunnersorteqartarnerup Kalaallit Nunanni atugaanera ilimagingilara, kiisalanit takorloorsinnaavara ministerit alattaat ingerlatavinniluunniit pisortasat ministerinut qullersamimut siunnersuisuusaarsinnaasat. Ilimagingilluinnarpaa siunnersortit ukkut tallimat/qulit matuma sioranni atornerqarnerujussuunissaat. Tusagassiorumit siunnersortit, immikkut ilisimasallit kiisalu qaafasiuummik atorfillit isumaqarpunga pisaneqartorjussuunut. Soorunani politikkerit siunnersorteqartararput, isumaqarpungali atorfillit sunninteqarsinnissamunut pissaaneqarpallaalerat. Ulluni makkuunani tusagassiorumit siunnersorteqartarnerat eqqartornerqarimmat, politikkerit kikkunmik siunnersorteqartarnerit miannersuuttasagaat, kiisalu piffissami aggersumi taakkua pisnanaasaa kiillilersorteqarnissaa ilimaagara.

- Pingaarutillit pillugit isumaqatigiinnertut isumaqatigininniarner-

Inatsisartut siulittaasuat ima oqarpoq

Josef Motzfeldt, IA, Inatsisartut siulittaasua:

- Uanga akisussaafiginni partiit politikkerit aallaavigisussaannginnakkut sukulluunniit politikikkut siunnersorteqarsinnaanngilanga. Atorfillitannut tamanna aamma atuuppoq, taakkuunni politikkeri aallaavigalugu pissausersooqusaanngilat.

Det siger oppositionens partiformænd

Aleqa Hammond, formand for Siump:

- Jeg bruger ingen spindoktor. Personalet er ansat til at lave et godt stykke arbejde for at realisere de målsætninger. Siumpets generalforsamling har vedtaget. Arbejdet koordineres med partiets daglige ledelse og derefter hovedbestyrelsen. Jeg bruger min sunde fornuft, altså

Det siger Inatsisartut's formand

Josef Motzfeldt, formand for Inatsisartut, IA:

- På grund af den partipolitiske neutralitet, der skal kendetegne mit ressortområde og hele formandskabet for Inatsisartut, er der ikke og kan der ikke være andet politiske rådgivere af nogen art. Dette gælder også mine embedsmænd, der ikke må handle politisk.

even til at læse det politiske landskab og resten ligger i flid, flid og flid. Jeg har et stort bagland, der alle er med til at komme med input i forskellige sager. Det er sundt med inddragelse af medlemmernes medansvarlighed.

- Af ikke-politikere bliver jeg rådgivet af personer fra alle niveauer i samfundet. Input fra politiske medlemmer og ikke-politiske aktive er lige vigtige - de skal bare vejes nøje, inden man bruger inputene.

- Jeg tror ikke, det er sundt at overlade sin politiske handlekraft og evnen til selv at forme politikken til enkelte personer som for eksempel spindoktorer. Jeg tror, at man som her i Grønland skal have sine rødder, værdier og taktik meget tæt på realiteterne, og de medlemmer man har. Det er altid det sikreste og det bedste for et transparent parti. Jeg har rigeligt med gode input fra hele mit bagland, og jeg har ikke følt, at jeg har brug for en person til at fortælle mig, hvad der er bedst. Jeg har Siump-folket bag mig, og de perso-

ner har en stor viden og evne til at rådgive mig på et højt og professionelt niveau.

- Der er ingen ikke-politikere, der er med ved afgørende aftaler og forhandlinger, fordi politik overlader jeg til politikere og det administrative arbejde til embedsafolk. Mine nærmeste ikke-politikere kan heller ikke træffe valg på mine vegne. Partiet Siump er i dag meget mere uadvendt i forhold til tidligere, forstået på den måde at vi bruger pressemeldelser meget mere. Det skyldes, at Siump's formand skriver meget og bruger pressen som et vigtigt redskab.

Gerhardt Petersen, formand for Atassut:

- Jeg har ikke en personlig politisk rådgiver, men jeg drøfter problemstillinger typisk med vores forretningsudvalget i partiet eller med den samlede hovedbestyrelse til vores månedlige telefoniske hovedbestyrelsesmøder. Vælgere, der ringer og giver råd, lytter vi også til. Forde-

len er, at man har bred opbakning fra partiets forretningsudvalg eller hovedbestyrelse, eller vælgerne der har fået medindflydelse med deres meninger. Ulemperne kan være egoistiske og kan mangle bredt samfundshensyn.

- Om jeg gerne vil have en spindoktor? Ja, det kunne være rart engang imellem at udvikle synspunkter oftere med folk uden for »systemet«. Af rådgivning fra ikke-politikere og deres indflydelse på mine politiske beslutninger er det klart, at jeg lytter til henvendelser, og mange gange påvirker det mine politiske beslutninger, hvis henvendelsen ikke direkte kolliderer med partiprogrammet. Fordelen er her, at jeg direkte kommunikerer med vælgerne og har mulighed for at forklare Atassut's mening om en konkret sag.

- Der er ingen ikke-politikere, der er med ved afgørende aftaler og forhandlinger, fordi forhandlingerne ofte er lukkede møder, og man har

i langt de fleste tilfælde mandat fra sit forretningsudvalg, sin hovedbestyrelse eller landsingsgruppe.

- Jeg tror ikke, at spindoktorer er specielt udbredt i Grønland, men jeg kan forestille mig, at ministersekretærer eller øverste chefer i forvaltningsområderne fungerer som spindoktorer for deres ministre. Jeg tror helt klart, at brugen af rådgivere eller spindoktorer er meget mere udbredt nu end for 5-10 år siden. Jeg synes, at spindoktorer, specialister eller øverste embedsmænd har meget magt. Vi politikere skal naturligvis rådgives, men jeg synes efterhånden, at embedsvældet har for meget indflydelse. Jeg tror, at den fokus, der for tiden er på spindoktorer, vil betyde, at politikere vil være mere påpasselige med udvælgelsen af spindoktorer, ligesom der vil være kortere snor til spindoktorer i den kommende periode.

Taama oqarput partiini siunnersortit

Jokum Nielsen, IA-mi naalakkersuimikkut siunnersortit

- Attaveqarnerneq attaveqatigiinnerlu pingaarmertut sammisaraka, kisianni sorpassut pillugit siunnersu-isogaartuuaannarpoq. Partiini naalakkersuimikkut sunniuteqarorsingilanga, naalakkersuimikkut suliallit aalajangiisarmata. Inatsisartutunni gruppiini oqallinnermi Inatsisartutunni ilaasortatut oqalussinnaavugut. Isumaqatigiinniarnermi pingaarutilinni peqataaneq ajorpu-nga, soorlu aamma IA sinnerlugu aalajangiisnaanaanga.

- Nunatsinni siunnersortit immikkut ittut qanoq atugaasortituaakka? Apeqqutaavog immikkut ittut siunnersortit qanoq nassuarnegar- tarmersut, partiilli naalakkersuimikkut siunnersortit atorfinitsisimapput. Isumaqarpuanga siunnersortit immikkut ittut anikisusarar- rarsuarmik pisaaneqartut. Aamma: Naalakkersuimikkut suliallit namminneq aalajangiisaput. Tamanna- mi tulluarnersuvoq. Pitsaaqqutit er- saripput, naalakkersuimikkut suliallit pisausitnik pisausisaal- lussinnaapput, tamanna qinikkanik allanik suliusullu oqaloqatqarner- mi pisarpoq, suliusumi ilaannikkut amerlanerit paasisimasagarneru- sarput. Maannakkut taamaattumik aaqussussisimanerup aqutaannik takusaqarsinnaavugut.

- Siunissami nunatsinni siunnersortit immikkut ittut atugaanerulis- sanersut pillugit oqarinnavaanga suliasa atjornakusoornerjarfortil- lugit partilip avataani immikkut ilisi-

masalionik atuisarneq nalingin- naaleriartorpoq. Taamaallitullik partiit arlalinnik arlaannaannul- luonniit attuumassuteqanngisunik peqalissapput, immaqa taaku toq- qaannartumik partiini atorfeqan- ngikkahuarut. Taamaaliornikkut si- unnersortit toqqaannartumik ator- finittut partiini ikinneruleriartus- sapput, siunnersortitullu allanik atuineq annertuneruleruni. Takor- loorsinnaangilara partil siunnersortit amerlanerik atorfinitsit- sinissaminut akissaqassanersut. Ar- laannaannalluonniit attuumassute- qanngisunik siunnersorteqarnerup pitsaaqutigaa naalakkersuimikkut suliallit ilisimasamik nukitor- sarneqassamata. Tassunga atil- lugu ajoqutinik takusaqarsinnaan- gilanga.

Hans Lyberth, Atassummi partiip allataa:

- Atassummi sulersuisuni ilaasortat allat qanittumik suleqatigalugit ul- luinnarni allaffissorneq ingerlatta- para. Inatsisartut ataatsiminnerisa nalaanni partiini siunnersortit im- ikkukoortortat attaveqarfigisar- pakka. Tamanna aaqussussaanik- kut sulituaasup tullia sulersuisulu allat suleqatigalugit pisarpoq.

- Naalakkersuimikkut killifimmi- kusituteqarsinnaavunga, kisianni oqareermittut Atassutit sulersui- suni qanittum suleqatigisarpakka, taakuumi pingaarutilinnik asla- jangiussappat. Inatsisartut ataatsi- minnerisa nalaanni isumaqati-

giinniarnermi ilannikkut peqataa- sarpunga. Aalisarnermut inatsisip akucinerani peqataavunga Inatsi- sartumt ilaasortat pegatigalugit.

- Ilisimakkaa naapertorlugit maani nunatsinni siunnersortit immikkut ittut atugaasortuunngillat. Taamaattumik qanoq pisaaneqatigi- nersut nalileruminaatillugu. Isu- maqarpuanga siunissami atugaane- rulerumaartut nunatsinni naalak- kersuimikkut sulineq inlerlartor- nu. Suulli pitsaaqutaanersut ajoquta- nersullu nalileruminaatillappara.

Hans Jakob Helms, Folketingimi Siunup naalakkersuimikkut siunnersortit:

- Siunnersortaannuginnaa immik- kut ittut allaffimmiuullungali nal- inginnaasooq, soorlu Folketingimi taamaattorpassuaqarpoq, kiitulu ministerimik naalakkersuisunil- luonniit kiffartuunnaanga isuma- qarpuanga siunnersortit immikkut ittut pillugit isumasiusallunga tul- luangitsooq.

Partiini siunnersortit atiminik ta- siumannngitsooq:

- Partiini Inatsisartutunni ilaasortat kiffartuutarpakka, Inatsisartut ataatsiminnerisa nalaanni akunne- rimulu, kiitulu partii tamsat atavigi- sarhug. Taassuma saniatigut nittar- tagaqq isumagisaraara. Partiini naalakkersuimikkut aalajangiinnas- sunniuteqarfigineq ajorpakka. Naalakkersuimikkut suliallit nam- minneq aalajangiisaput. Uanga suleqatit sulineruunga. Ataatsi-

miinnerni paasisutisannik allattui- sarpunga, damminerli aalajangi- neq ajorpunga. Saaffiginnissutit akissinnaasarpakka, nalornigaanga- malu naalakkersuimikkut sulialin- nik oqaloqatqarlunga.

- Isumaqanngilanga nunatsinni si- unnersortit immikkut ittut atugaasu- pilussuusut, naluarani taamaatto- qarnertooq. Allattut oqatigalugu na- lilerpara naalakkersuimikkut sulia- lit tassaasut pisaaneqartut suliusun- ngitsulli. Qniikkat pisaanermik ti- gumartuunerat pissusiasamisoor- poq. Danmarkimiisut siunnersortit immikkut ittut pisaanermik atorner- luisarnerat miillertfigisimannngilara, naalakkersuimikkut suliusut nammin- neq ilisimasarmassuk sumut ingerla- niarnerulit. Inuttut misigisimann- gilanga allat siunerhugit aalajangiisin- naassuseqarlunga.

- Siunissami isumaqarpuanga siun- nersortit immikkut ittut atugaane- rullissasut. Nunarput inukittun- guvoq, tusagsasiuutit naalakker- suimikkut suliaqartunut toqqaan- nartumik attaveqarsinnaallutik. Taassuma saniatigut tusagsasiuutit ikittuunnaapput, taamaallitullik na- lakkersuimikkut suliallit lagsattu- mik paasiinaffigineqarueq ajorlu- tik. Taamaattumik immikkut siun- nersortimik akunerminluttoqarri- saa pisriaqanngilag.

Partiini siunnersortit atiminik ta- siumannngitsooq:

- Allattoqarfipput mikisunnguuvooq, taamaattumik ulloinnarni sunul- luonniit akuusariaqartarpunga.

Ilaatigut attaveqarnermi, Inatsisartu- ni suliasanut, allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu. Partiini an- nertuumik naalakkersuimikkut sun- niuteqanngilanga Isumaqatigiin- niarnermi ilaasarsungaa? Apeq- qutaavog taama qanoq paasineqas- sanersooq. Susasaqarfuit ilaanni su- liannuut tunngasuni aalajangiisin- naavunga Inatsisartunni suliasaan- ngitsuni. Ilaannikkut naalakkersu- imikkut suliallit sinnerlugu aalaj- angiisnaasarpunga kisianni partii sinnernaga.

- Isumaqanngilanga siunnersortit immikkut ittut nunatsinni atugaasu- pilussuusut. Inatsisimavinnit nal- lerusnaatillappara siunnersortit ta- maattut qanoq pisaaneqarfigin- neq. Aamma naluaru siunissami atu- gaanerulerumaanersut.

Naalakkersuimikkut siunnersortit assigisaalluonniit atiminik taaseruunngitsut:

Lotte Bruns Symes, IA sinnerlugu Folketingimi naalakkersuimikkut siunnersortit

Hanne Rasmussen, Demokra- tii partilip allataa

Siunumit oqaatigineqarpoq maannakkut partiimi allattoq- aratik assigisaanilluonniit

Det siger partiernes rådgivere

Jokum Nielsen, politisk rådgiver for IA:

- Jeg har infrastruktur og kommunika- tion som hovedområder, men der vil altid være noget rådgivning om alt mellem himmel og jord. Jeg har formelt set ingen politisk ind- flydelse i partiet, da det er politikker- ne, der træffer deres valg. Men ved diskussioner i Inatsisartutgruppen har vi som hovedregel tæret som medlemmer af Inatsisartut. Jeg er ikke med ved afgørende aftaler og forhandlinger, ligesom jeg ikke kan træffe valg på IA's vegne.

- Hvor udbredt jeg tror, at spin- doktorene eller lignende er i Grøn- land? Det kommer an på definition- en, men partierne har ansat politi- ske rådgivere. Jeg vurderer, at spin- doktorene eller lignende har forsvin- dende lille magt. Igen: Det er politi- kerne, der træffer deres egne valg. Og det er passende. Fordelen er helt klart, at politikkerne sætter sig grundigt ind i tingene, og at det sker i diskussioner med andre folke- valgte og ansatte, der til tider har en større og dybere indsigt end de fle- ste. Jeg kan umiddelbart ikke se nogle ulemper ved den nærværende konstruktion.

- Med hensyn til om jeg tror, at spindoktorene eller tilsvarende vil få en større, uændret eller mindre rolle i grønlandsk politik, kan man sige, at i takt med, at problemstillin- gerne bliver mere komplicerede, er tendensen, at partierne får brug for ekspertise uden for partistysterne. Dermed vil partierne få flere uafhængige rådgivere, der måske ikke er direkte ansat hos partierne. Det betyder, at brugen af direkte an- satte rådgivere med tiden forment-

lig bliver formindsket, samtidig med at brugen af andre rådgivere vil stige. Jeg kan ikke forestille mig, at partierne vil få råd til at sætte flere rådgivere. Fordelen ved flere uafhængige rådgivere er helt klart en styrkelse af politikernes viden. Der er ingen ulemper forbundet med det, som jeg ser det.

Hans Lyberth, partiets sekretær, Atassut:

- Jeg sørger for den daglige admi- nistrative drift af partiet i tæt sam- arbejde med den øvrige bestyrelse i Atassut. Jeg yder bistand til vores partikonsulent under Inatsisartut- samlingerne. Samtidig holder jeg kontakt med vores lokalafdelinger og afdelinger i byggerne. Det sker i tæt samarbejde med vores organisa- tionske næstformand og den øvrige bestyrelse.

- Jeg har begrænset indflydelse på det politiske område, men som nævnt arbejder jeg i tæt samarbejde med Atassuts bestyrelse, hvilket også er den, som træffer de vigtige beslutninger i sidste ende. Jeg har været med i nogle aftaler og for- handlinger i forbindelse med sam- lingen i Inatsisartut. Ved den ved- tagne fiskerilov var jeg med til at forhandle sammen med vores Inatsisartutmedlemmer. - Så vidt jeg erfarer, er spindoktorene ikke ret udbredt her i landet. Derfor har jeg også svært ved at vurdere, hvor meget magt de eller tilsvarende har. Jeg tror, at spindoktorene får en større rolle i fremtiden, fordi grøn- landsk politik er i udvikling. Men jeg har svært ved at vurdere ulem- per og fordele ved dette.

Hans Jakob Helms, politisk rådgiver for Siunum i Folketinget:

- Da jeg ikke er spindoktor, men ganske normal kontoransat ligesom hundredevis andre i Folketinget, og da jeg ikke arbejder for en minister eller regering, som spindoktorene gør og deraf deres mulighed for indfly- delse, finder jeg ikke, at jeg er re- levant i denne sammenhæng om spindoktorene.

Anonym rådgiver i et parti:

- Jeg servereres mit parti Inatsisartut- medlemmer både under og mel- lem samlingerne samt holder kon- takt med partiets organisation. Der- udover står jeg for hjemmesiden. Jeg har ingen indflydelse på politiske beslutninger i mit parti. Politikkerne træffer deres valg. Jeg fungerer mest som sparringspartner. Jeg er med til møder for at opsamle, hvad der bliver snakket om i gruppen, men jeg tager ingen beslutninger selv. Jeg kan svare på henvendelser, men er jeg det mindste i tvivl, snakker jeg med en politiker.

- Jeg tror ikke, at spindoktorene eller tilsvarende er særligt udbredt i Grønland, da jeg ikke kender nogle konkrete eksempler. Det betyder med andre ord, at jeg vurderer, at det er politikkerne, der har magten og ikke de ansatte. Det er passende, at det er de folkevalgte, som har magten. Angående magtmisbrug udført af spindoktorene, som er meget fremme i Danmark, så har jeg ikke oplevet det, da mine politikere altid selv ved, hvor de vil hen med deres politik. Personligt føler jeg mig heller ikke berettiget til at beslutte noget på vegne af en anden person.



Jokum Nielsen

- I fremtiden tror jeg, at spindok- torens rolle vil være ligesom i dag. Grønland er et lille land, hvor med- lerne i stor grad har direkte adgang til politikkerne. Derudover er der få journalister, så politikkerne risikerer ikke at blive kimet ned. Derfor er der ikke behov for det mellemled, som en spindoktor er.

Anonym rådgiver i et parti:

- Vi har et lille sekretariat, hvilket kræver at jeg bliver inddraget i stort set alle områder i det daglige arbej- de. Det vil sige blandt andet inden for kommunikation, det parlamentariske, det administrative og det økonomiske. Jeg har ikke meget poli- tisk indflydelse på mit parti. Om jeg er med ved afgørende aftaler og forhandlinger - officielt eller ej? Det kommer an på, hvordan man definerer "afgørende forhandlin- ger". Jeg kan træffe valg på de om- råder, jeg arbejder inden for, dog ikke inden for det parlamentariske. Jeg kan i nogle tilfælde træffe valg

på politikernes vegne, ikke på par- tiets vegne.

- Jeg tror ikke, at spindoktorene el- ler lignende er udbredt i Grønland. Ud fra min position er det dog svært at vurdere, hvor stor en magt spin- doktorene har. Jeg kan derfor heller ikke vurdere, om spindoktorene får en større, uændret eller mindre rolle i fremtidens politik.

Politisk rådgivere eller lignende, der ønsker at medvirke anonymt:

Lotte Bruns Symes, politisk konsulent for IA i Folketinget

Hanne Rasmussen, partisekre- tær for Demokratierne

Siunum oplyser, at partiet for tiden ikke har tilknyttet en par- tisekretær eller tilsvarende

Jeg savner en spindoktor

Jeg troede aldrig jeg skulle sige det her, men af og til savner jeg faktisk at tale med en spindoktor. Jeg kan nogle gange gribe mig selv i at misunde mine danske kolleger fornøjelsen af at kunne ringe til en god sleben en af slagsen. En, der ved, at der skal handling til, uanset om historien er kritisk eller til virksomhedens/politikerens fordel. Et eksempel fra livet uden spindoktorer:

Af: Andreas Lindqvist

Om: Spin

Her i det høje nord skal vi have valg til landstinget den 15. november, og valgkampen er i fuld sving. I den anledning laver vi en runde med partilederne, der hver bliver interviewet indgående, kritisk, men på deres egne præmisser i deres eget hjem. Det kommer vi på et opslag i avisen - ét per formand.

Jeg ringede til det absolut mindste partis leder for at aftale interviewet. Goddag, kunne du tænke dig at snakke ud om din politik i Grønlands største og mest læste avis? Først efter en skideballe over mine manglende grønlandsk-kundskaber, nogen tøven og et genopkald, fordi hans telefon gik ud, lovede partiformanden at undersøge sin kalender for eventuelle huller, hvor han kan passe mig ind. Han har i skrivende stund, en uge senere, ikke ringet tilbage.

Et andet eksempel:

Netop på grund af manglen på spindoktorer i grønlandsk politik ringer vi altid direkte til landsstyremedlemmer (ministre) og lignende på mobilen. Ofte er det dagsaktuelle sager, det drejer om, hvor spørgsmålene kan blive nærgående. Ikke desto mindre overrasker det mig gang på gang, når landets toppolitikere bliver vrede, skælder ud, og faktisk ganske ofte simpelthen lægger på midt i et sagligt, men kritisk spørgsmål, hvorefter de slukker telefonen. Mon en spindoktor ville anbefale den adfærd? Jeg tvivler.

Men jeg savner også informationsmedarbejderne, de kære skabninger. Ikke sjældent, når jeg ringer til en kommune eller en virksomhed for at lave en lille sød ukontroversiel historie, der sikkert endda ville være såkaldt 'god presse', bliver jeg mødt af pressefrygten. Hvad skal du bruge det til? Er det her til citat? Hvorfor skal det i avisen? Kan du sende mig spørgsmålene skriftligt?

Mange gode historier strandeder, når ingen ved, hvem journalisten skal tale med, ingen vil tage ansvaret for at finde ud af det, ingen gider finde tallene, og ingen har lyst til at stille op. For hvem har tid til at søge

Bilag 7

aktindsigt for at høre lidt om det seneste turisttiltag eller til at få af- eller bekræftet en lille hyggelig lommehypotese?

Det er ikke, fordi jeg er specielt doven eller trænger til at blive styret af informationshajer og spindoktorer. Da jeg begyndte som journalist heroppe og opdagede, hvor frit slag jeg havde med kilder uden medieerfaring og interviewtræning, gned jeg mig ligefrem i hænderne. Men efterhånden er jeg blevet træt af amatørerne, træt af at skulle skrive, at de folkevalgte lagde på midt i interviewet, og træt af at dræbe historier, der burde ligge til højrebænet.

Det ville være forfærdeligt, hvis den grønlandske nyhedsstrøm blev lige så styret af professionelle som den danske. Men en lille smule forståelse for pressens arbejde og en gennemtænkt mediestrategi, så politikerne kunne undgå at fremstå alt for barnlige og selvmodsigende, kunne nu være helt rart.

Andreas Lindqvist rejste til Grønland i oktober sidste år for at arbejde på Radioavisen og er siden skiftet til AG, Grønlandsposten, Grønlands største avis.

<http://knr.gl/kl/node/41915>

Nunatsinnit | Sisamanngorneq Februaarip 19-at 2009 | 18:09

Finansiering af Jonathan Motzfeldts portrætbog kritiseres

ALLATTOQ: Lilli Marie Nielsen

Det vækker harme i Danmark, at den offentlige pengekasse her i landet har givet 400.000 kroner til portrætbogen "Jonathan Motzfeldt – bygdedrenge, præsten, landsfaderen og statsmanden".

Bogen, som udkom i november sidste år i anledning af Jonathan Motzfeldts 70 års fødselsdag, blev tidligere i dag debatteret på radioens P1. Her blev bogen kritiseret af blandt andre journalist på Weekendavisen Marianne Krogh Andersen, som gennem flere årtier har fulgt udviklingen i Grønland.

- I det lille-bitte kulturbudget, man har i Grønland, så er 1,4 millioner kroner rigtig rigtig mange penge, siger Marianne Krogh Andersen og tilføjer:

- Det er en meget lille økonomi, og der er stort set ikke nogen penge til kultur, film og bøger. Så jeg vil nok sige, at dén bog har fået sin andel og mere til.

Ifølge P1's oplysninger har Udgivelseskomiteen i alt indsamlet 1,4 millioner kroner til portrætbogen – og det er ifølge P1 et "meget stort budget" for en bogudgivelse.

Hjemmestyret og Landstinget har hver især doneret 125.000 kroner, de grønlandske kommuner har tilsammen givet 150.000 kroner – og de hjemmestyre-ejede virksomheder Royal Greenland og Royal Arctic Line har spenderet 100.000 kroner hver.

Portrætbogen er skrevet af Jonathan Motzfeldts tidligere spindoktor Peter Frederik Rosing.

Lars-Emil ønsker kompetente analytikere



I Danmark mener man, at spindoktorerne fylder alt for meget i medie billedet. Dog kunne Lars-Emil Johansen godt ønske sig nogle seriøse politiske kommentatorer i Grønland.

Af *redaktionen* □ 07:25, 24. januar 2011

En rundspørge blandt politikerne på Christiansborg, viser, at politikerne er trætte af medie-spindoktorerne. Det skriver Politiken.

Blandt andre er Lars-Emil Johansen, Siumut, blevet spurgt til sin holdning til politisk spin. Imodsætning til de danske politikere, mener han, at spin er godt:

- Min generelle holdning til politiske kommentatorer er positiv. Jeg synes, at det er en god ting, at alle politikernes gøren og laden sættes under lup af nogle kompetente og seriøse analytikere, der ikke fremmer nogle mere eller mindre slet skjulte præferencer.

Som grønlandsk politiker har jeg tit ønsket, at Grønland kunne være udstyret med nogle dybdeborende og seriøse kommentatorer. De få, der forsøger, snubler over egne politiske sym- og/eller antipatier, mens andre udviser en så stor grad af forsigtighed, at deres eventuelle budskaber sjældent kommer op til overfladen. Resultatet er, at politikere og journalister slipper utroligt nemt over deres hjemmestrikkede analyser af forskellige politiske handlinger eller mangel på samme.

Grønland: Ansættelse af Siumut-spindoktor som Radioavis-chef trukket tilbage

Tirsdag 23. august 2005

Af Stig Hartvig Nielsen

Efter massiv offentlig kritik har KNRs ledelse besluttet at trække ansættelsen af partisekretær for Siumut, Johannes Mathiasen, som redaktør for Radioavisen tilbage. En job han ellers var blevet ansat til pr. 1. november.

KNR oplyser, at baggrunden for beslutningen er nogle officielle udtalelser, som Johannes Mathiassen skulle have fremsat og som iflg. KNRs ledelse "ikke stemmer overens med at varetage stillingen som redaktør i nyhedsformidlingen på en god og ansvarlig måde". Hvilke udtalelser der er tale om, fremgår dog ikke af KNRs nyhedstelegram.

KNR's fungerende direktør, Erik H. Larsen, siger til KNR Radioavisen, at man beklager den opståede situation, "som er ødelæggende for medievirksomhedens image".

Johannes Mathiassen udtaler til Radioavisen, at sagen vil få konsekvenser og at han allerede har taget kontakt til sin advokat.